

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Zadávání veřejných zakázek dle práva EU a
národního práva**

Tomáš Flaksa

Plzeň

2016

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

V Plzni dne.....

.....
Tomáš Flaksa

Poděkování

Děkuji p. JUDr. *Tomáši Ficnerovi*, Ph.D., vedoucímu mé diplomové práce, za jeho ochotu, vstřícný přístup a cenné rady, které mi během zpracování práce věnoval. Mé poděkování dále patří také mým rodičům za tvorbu potřebného zázemí při psaní práce, jakož i za podporu během celého studia.

Obsah

Úvod	6
1. Veřejná zakázka	9
1.1. Definice pojmu veřejná zakázka	9
1.1.1 Dělení veřejných zakázek	10
1.1.2 Dělení veřejných zakázek dle předmětu	10
1.1.3 Dělení veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty	11
1.2 Související pojmy	13
1.2.1 Zadavatel veřejné zakázky	13
2 Právní úprava veřejných zakázek na úrovni EU	15
2.1 Právní úprava veřejných zakázek dle primárního práva EU	15
2.3 Právní úprava veřejných zakázek dle sekundárního práva EU	16
2.3.1 Vývoj úpravy veřejných zakázek	16
2.3.2 Nové směrnice EU upravující zadávání veřejných zakázek	18
3 Zadávání veřejných zakázek	21
3.1 Zásady zadávání veřejných zakázek	21
3.1.1 Zásada transparentnosti	22
3.1.2 Zásada rovného zacházení	23
3.1.3 Zásada zákazu diskriminace	23
3.1.4 Další zásady zadávání veřejných zakázek	24
3.2 Vymezení zadávacího řízení	25
3.3 Změna smlouvy na veřejnou zakázku	26
3.4 Rozsudek Pressetext	27
3.5 Změna smlouvy na veřejnou zakázku dle české právní úpravy	31
3.5.1 Změna smlouvy před jejím uzavřením	31
3.5.2 Změna již uzavřené smlouvy	32
3.6 Změna v subjektu	38
3.6.1 Změna zadavatele	39
3.6.2 Změna dodavatele	40
3.6.3 Změna subdodavatele	41
3.7 Důsledek nepřípustné změny	42
3.8 Úprava změny dle práva EU	43
3.8.1 Předchozí zadávací směrnice	43
3.8.2 Nové zadávací směrnice	44
4 Zákon o zadávání veřejných zakázek	48
Závěr	51
Resumé	53

Seznam použitých zdrojů	54
Odborné publikace.....	54
Judikatura.....	55
Judikatura SDEU	56
Právní předpisy	57

Úvod

Právní regulace zadávání veřejných zakázek má podstatný význam pro efektivní, hospodárné a účelnému vynakládání peněz z veřejných rozpočtů. Z tohoto důvodu je regulace obsažena jak v právních předpisech Evropské unie, zahrnující judikatury Evropského soudního dvora, podzákonných předpisech, rozhodnutích Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, tak se jedná zejména o národní právní úpravu v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.¹

Jelikož je téma mé diplomové práce velmi široké a vedlo by pouze k letnému zachycení dané problematiky a zejména s ohledem na rozsah diplomové práce došlo po konzultaci s vedoucím mé diplomové práce k rozhodnutí zaměřit se na problematiku úpravy změny smlouvy na veřejnou zakázku z pohledu veřejného zadavatele, tedy tématu, které si dle mého názoru zaslouží zvýšenou pozornost.

Změna smlouvy a její přípustnost je otázkou aktuální, jelikož mnohé právní vztahy plynoucí ze smlouvy jsou dlouhodobého charakteru, což s sebou přináší potřebu tyto vztahy upravovat, přesto se právní předpisy upravující zadávací řízení zaměřují a detailně upravují především počínající předkontraktční jednání zadavatele, které je završeno samotným uzavřením smlouvy s dodavatelem předkládajícím nejvýhodnější nabídku.

Naopak proces kontrakce a postup po uzavření smlouvy není v právních předpisech příliš upraven. Jinak tomu není ani v unijních předpisech, kde ale došlo k posunu při formování nových zadávacích směrnic, v tomto ohledu se budu věnovat zejména úpravě zadávání pro veřejného zadavatele dle Směrnice 2014/24/EU.

Je tedy nutné, více než v jiných částech zadávacího řízení, dopomoci si výkladem soudů, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže² a Soudního dvora Evropské unie.³ Aktuálnost tohoto tématu je dána vzhledem ke schválenému

---

¹ „ZVZ“ nebo „Zákon“

² Dále jen „ÚOHS“ nebo také „Úřad“

³ Dále jen „Soudní dvůr EU“

novému zákonu o veřejných zakázkách, který vzniká v návaznosti na nové zadávací směrnice a jehož hlavním úkolem je transponovat pravidla v těchto směrnicih přijatá.

Cílem mé práce je tedy především analyzovat problematiku podstatné změny smlouvy, která není jednoznačně upravena. K tomuto úkolu využiji jak judikaturu Soudního dvora EU, tak některá národní rozhodnutí kontrolních orgánů ÚOHS nebo národních soudů.

Vzorový případ pak představuje rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci *Pressetext*, které jako první uceleně upravilo problematiku změny smlouvy na veřejnou zakázku a následně tak došlo k ovlivnění jak transparentní novely českého ZVZ, která akcentovala závěry učiněné v tomto rozhodnutí, tak k přijetí nových zadávacích směrnic, jež také zohlednily poznatky, které učinil Soudní dvůr EU.

První část práce je spíše popisná, následně se ve druhé kapitole zabývám problematikou veřejné zakázky a jejího dělení dle předmětu a předpokládané hodnoty zakázky a objasňuji některé pojmy důležité pro zadávání veřejných zakázek.

Ve třetí kapitole se pak věnuji tomu, jak je problematika zadávání upravena na úrovni EU, zejména je kladen důraz na nové zadávací směrnice.

Stěžejní částí práce je kapitola čtvrtá, kde je mj. vymezeno zadávání veřejných zakázek a zásady na kterých je toto zadávání postaveno. Věnuji se úpravě jeho fáze a následně předkládám rozbor změny již uzavřené smlouvy na veřejnou zakázku. V této kapitole se rovněž snažím v obecné rovině vymezit, kdy se jedná o tzv. podstatnou, neboli nepřípustnou změnu definovanou zejména již zmíněným rozsudkem Evropského soudního dvora EU, následně dojde k analýze ustanovení § 82.

Ustanovení obsažené v odstavci 7 ZVZ, obsahuje definiční znaky podstatné změny smlouvy a jejich následná aplikace v rozhodovací praxi soudů a ÚOHS na tuto část pak navazuje podkapitola, ve které bude analyzován článek 72 Směrnice 2014/24/EU.

V poslední kapitole pak věnuji porovnání vlivu článku 72 výše zmíněné směrnice na připravovaný zákon o zadávání veřejných zakázek. Součástí kapitoly je též jeho porovnání se současnou právní úpravou v ZVZ.

1. Veřejná zakázka

Vzhledem k cíli mé diplomové práce, kterou je analýza právní úpravy zadávání veřejných zakázek považuji za důležité definovat pojem veřejné zakázky a pojmy, které s ní úzce souvisí.

1.1. Definice pojmu veřejná zakázka

Veřejná zakázka je definována ve směrnici 2014/24/EU (dále směrnice č. 24), kde se za smlouvy na veřejné zakázky považují „*úplatné smlouvy uzavřené písemnou formou mezi jedním nebo více hospodářskými subjekty a jedním nebo více veřejnými zadavateli, jejichž předmětem je provedení stavebních prací, dodání výrobků nebo poskytnutí služeb.*“⁴

Česká právní úprava definuje veřejnou zakázku v §7 zákona o veřejných zakázkách (dále ZVZ) jako zakázku realizovanou na základě písemné smlouvy mezi zadavatelem a jedním nebo více dodavateli, kdy předmětem smlouvy je úplatné poskytnutí dodávek, služeb nebo realizace stavebních prací za úplatu. Plnění tedy musí pořizovat zadavatel za úplatu, kterou poskytuje za to, že jako protiplnění obdrží od jiného subjektu služby, dodávky nebo provedení stavebních prací. Nejčastěji se jedná zejména o zakázky, kterými má být zabezpečen chod orgánů, z nichž jsou to ve valné většině orgány veřejné správy. Fungování orgánů je tak zajištěno plněními, které si tyto orgány nemohou dovolit nebo nechtějí zabezpečit a přenášejí je formou veřejné zakázky na dodavatele.⁵

Dle zákonné definice mezi základní znaky veřejné zakázky patří smluvní vztah mezi zadavatelem a dodavatelem, který směřuje k uzavření smlouvy, kdy předmětem smlouvy jsou služby, dodávky nebo provedení stavebních prací. Zákon tedy upravuje výběr smluvního partnera zadavatele v případě, kdy zadavatel vstupuje do soukromoprávního smluvního vztahu. Dalším znakem je úplatnost tohoto vztahu, která je chápána ve smyslu výdajů veřejných prostředků. Obvykle půjde o peněžité plnění, ale není ani vyloučen způsob úhrady, k němuž dojde například prostřednictvím směnné smlouvy. V případě daru, či bezúplatného plnění nedojde k naplnění znaku úplatnosti a o veřejnou zakázku se

---

⁴ Čl. 1 odst. 5 směrnice č. 24

⁵ JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck., 2015, s. 108

tím pádem nebude jednat. Posledním obligatorním znakem veřejné zakázky je písemná forma smlouvy, přitom platí dle znění §7 odst. 1 ZVZ že požadavek písemnosti je vyžadován pouze u těch zakázek, které je povinen zadavatel zadat podle tohoto zákona, tedy u zakázek podlimitních a nadlimitních.⁶

1.1.1 Dělení veřejných zakázek

Veřejné zakázky lze podle zákona dělit buď podle jejich předmětu, anebo dle předpokládané hodnoty. Při dělení dle předmětu zákon uvádí jako druhy veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce. Druhým kritériem dělení je výše předpokládané hodnoty veřejné zakázky, u které se dle § 7 odst. 3 ZVZ rozlišují nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.

Správné určení druhu veřejné zakázky je nezbytné pro zvolení vhodného způsobu zadání veřejné zakázky, jelikož pravidla pro jednotlivé druhy veřejných zakázek jsou často odlišná. V případě nesprávného posouzení druhu konkrétní veřejné zakázky se zadavatel může dopustit zvolení chybného zadávacího řízení, čímž dojde k vážné chybě a může se jednat i o spáchání správního deliktu.

1.1.2 Dělení veřejných zakázek dle předmětu

Správné určení předmětu veřejné zakázky je nezbytné pro zařazení veřejné zakázky do finančních limitů, a pro následné zvolení druhu zadávacího řízení. Zákon rozděluje veřejné zakázky dle předmětu na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce. V prvním případě se jedná o veřejnou zakázku, jejímž předmětem je koupě věcí movitých, což zahrnuje koupi zboží na splátky, nájem zboží nebo leasing.⁷

Dalším druhem je veřejná zakázka na služby, kterou zákon v § 10 vymezuje negativně, je jím veřejná zakázka, jejímž předmětem není ani předmět veřejné zakázky na dodávky, ani předmět veřejné zakázky na stavební práce. Zákonodárce zvolil tento způsob zejména proto, aby doplnil ostatní kategorie a pokryl veškerá představitelná plnění a zabránil tím obcházení zákona. Odstavec 2

---

⁶ JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck., 2015, s. 1

⁷ JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck., 2015, s. 114-115

uvádí, že kromě poskytnutí služeb se jedná o veřejnou zakázku na dodání zboží také v případě, kdy cena poskytovaných služeb je vyšší než předpokládaná cena dodání zboží, nebo zakázka na stavební práce, pokud je cena poskytovaných služeb vyšší než předpokládaná cena stavebních prací. Seznam konkrétních služeb je dle odst. 3 § 10 uveden v přílohách č. 1 a č. 2 ZVZ. Do té které přílohy konkrétní služba patří, závisí na předpokládané hodnotě veřejné zakázky.⁸

Třetím typem je veřejná zakázka na stavební práce, kterou je „*veřejná zakázka na provedení nové stavby, stavební změny dokončené stavby, udržovací práce na stavbě, odstranění stávající stavby, nebo jakýchkoli stavebních prací podle přílohy č. 3, které odpovídají požadavkům určeným zadavatelem, včetně stavebních prací pořizovaných s využitím zprostředkovatelských nebo podobných služeb poskytovaných zadavateli jinou osobou.*“⁹

Některé zakázky mohou naplňovat znaky více kategorií. Jedná se o smíšené veřejné zakázky, kdy je důležité, aby zadavatel uplatnil princip „těžiště“, podle kterého se určí druh zakázky dle významnosti dané části zakázky, přičemž za nejvýznamnější je považována ta část, u které se předpokládá nejvyšší hodnota. Dalším kritériem při souběhu vícero druhů veřejných zakázek je hlavní účel, který pak rozhodne o druhu veřejné zakázky.¹⁰

1.1.3 Dělení veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

Z ustanovení §13 až 16 ZVZ vyplývá povinnost zadavatele stanovit předpokládanou hodnotu zakázky a další postup pro stanovení výše předpokládané hodnoty zakázky před zahájením zadávacího řízení. Dle výše předpokládané hodnoty se v odst. 3 § 7 ZVZ rozdělují na **veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní a zakázky malého rozsahu.**

První kategorií je veřejná zakázka malého rozsahu, kdy předpokládaná hodnota pro zakázku na dodávky a na služby činí méně než 2 mil. Kč bez DPH a pokud se jedná o zakázku, jejímž předmětem jsou stavební práce, je hranicí částka 6 mil. Kč bez DPH. Dle § 18 odst. 5 ZVZ není zadavatel u této kategorie povinen řídit se zákonem o zadávání veřejných zakázek a není zde ani specifikováno jak má při výběru postupovat. V zákoně je pouze stanovena povinnost zadavatele

⁸ JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck. 2015, s. 139-142

⁹ JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck. 2015, s. 115

¹⁰ tamtéž

dodržovat při zadávání základní zásady zadávání veřejných zakázek¹¹, tyto zásady jsou dále přiblíženy v části třetí této práce. Nežádoucí je zde tzv. zadávání z volné ruky, při němž může dojít k porušení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, který stanovuje povinnost nakládat s veřejnými prostředky dle zásad účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti, které by tímto způsobem zadávání mohly být ohroženy.¹²

Podlimitní veřejnou zakázkou je dle ZVZ veřejná zakázka, u které výše její předpokládané hodnoty činí nejméně 2 mil Kč bez DPH v případě veřejných zakázek na služby a dodávky, nebo jejíž výše předpokládané hodnoty bude činit nejméně 6 mil. Kč bez DPH v případě veřejné zakázky na stavební práce, a zároveň nedosáhne finančních limitů stanovených prováděcím předpisem. Tímto předpisem je konkrétně nařízení vlády č. 77/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Za nadlimitní veřejnou zakázkou je třeba v souladu s § 12 odst. 1 ZVZ považovat takovou veřejnou zakázku, jejíž výše předpokládané hodnoty dosáhne nejméně stanoveného finančního limitu. Stanovení finančního limitu pro oddělení nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky je prováděno nikoliv pomocí zákonného předpisu, ale z důvodu menší náročnosti na změnu, nařízením vlády.

Výše předpokládané hodnoty má vliv na následné zadávání, kdy pro podlimitní zakázky je možné zjednodušené zadávání nebo je možné jednodušeji prokázat splnění kvalifikační požadavků dodavatelem. Naopak u nadlimitních veřejných zakázek dochází k větší administrativní náročnosti, k prodloužení lhůt a je zde navíc stanovena povinnost uveřejnění nadlimitních veřejných zakázek ve Věstníku EU kvůli prohloubení hospodářské soutěže v rámci zadávání veřejných zakázek.¹³

---

¹¹ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 127-130.

¹² PAVEL, J. *Zakázky malého rozsahu v ČR – problémy současného stavu a možná řešení*, 2009, s. 13.

¹³ JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 71-72.

1.2 Související pojmy

1.2.1 Zadavatel veřejné zakázky

Směrnice č. 24 upravuje v článku 2 pojem veřejného zadavatele pouze jako stát, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty, sdružení tvořená jedním nebo více takovými orgány či jedním nebo více veřejnoprávními subjekty. Dále jsou zde uvedeny podmínky, při nichž se bude jednat o veřejnoprávní subjekt, přičemž platí, že tyto podmínky musí být splněny současně.¹⁴ Mezi podmínky uvedené v předchozí větě patří (1) založení nebo zřízení veřejnoprávního subjektu za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, (2) vlastní právní subjektivita, (3) převážné financování či ovládnutí veřejným zadavatelem. Další podmínkou může být jmenování více jak poloviny členů správního, řídicího či dozorčího orgánu daného subjektu veřejným zadavatelem. Dále směrnice nově vymezuje pojem ústřední orgán státní správy, pod nímž rozumí veřejné zadavatele uvedené v příloze č. 1 včetně jejich právních nástupců a pojem veřejný zadavatel na nižší úrovni, kterým je veřejný zadavatel, který není ústředním orgánem státní správy. Pojem dotovaný zadavatel není ve směrnici nijak upraven, ale rozumí se jím, ten kdo zadává dotovanou veřejnou zakázku.

Pojem zadavatele dále rozpracovává směrnice č. 2014/25/EU (dále sektorová směrnice, nebo směrnice č. 25), která definuje zadavatele v článku 4 mimo jiné jako veřejné zadavatele nebo veřejné podniky. Veřejným podnikem je podnik, ve kterém „*veřejní zadavatelé mohou vykonávat přímo nebo nepřímo dominantní vliv, na základě vlastnických práv k podniku, finanční účasti v něm nebo pravidel, jimiž se řídí.*“

Dle ZVZ jsou vymezeny tři možné kategorie veřejných zadavatelů, a to zadavatele veřejné, dotované a sektorové. Mezi veřejné zadavatele patří Česká republika, státní příspěvkové organizace, územní samosprávné celky a jimi zřizované příspěvkové organizace. Do této kategorie dále spadají i jiné právnické osoby, jejichž účelem je uspokojování potřeb veřejného zájmu, přičemž se nesmí jednat o právnické osoby s obchodní nebo průmyslovou povahou a musí být

---

¹⁴ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 15. 1. 1998 č. C-44/96 (Mannesman)

ovládané nebo převážně financované¹⁵ státem nebo jiným veřejným zadavatelem. Do této kategorie spadá i právnická osoba, kde stát nebo jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.¹⁶

Zadavatel dotovaný, kterým je podle § 2 odst. 3 ZVZ 3 právnická či fyzická osoba, která zadává veřejnou zakázku hrazenou z více než 50% z peněžních prostředků z veřejných zdrojů, nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují částku 200 mil. Kč.

Definice sektorového zadavatele je obsažena v ustanovení §2 odst. 4 výše uváděného zákona. Odlišností sektorového zadavatele je výkon zvláštní činnosti, u které se jedná o poskytování služeb či určitého plnění široké veřejnosti, ale jen v případě, že nedochází k přímé hospodářské soutěži. Zvláštní činností je dle § 4 ZVZ např. činnost v oblasti plynárenství, teplárenství, vodárenství, elektroenergetika a dalších odvětví.

U sektorových zadavatelů se zadávají veřejné zakázky podle ZVZ pouze za předpokladu, že se jedná o tzv. nadlimitní zakázky, které souvisejí s činností sektorového zadavatele. Navíc mají tito zadavatelé další řadu ulehčení.¹⁷

---

¹⁵ Dle rozsudku Evropského soudního dvora ze dne 3. 10. 2000 č. C-380/98 (The Queen v. H. M. Treasury) se jedná o převážné financování, pokud je financování nadpoloviční

¹⁶ DOLEŽALOVÁ, H., DOLEŽAL, M. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011, s. 24-25.

¹⁷ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 44

2 Právní úprava veřejných zakázek na úrovni EU

K regulaci veřejných zakázek právem EU dochází zejména z důvodu zachování a správného fungování volného trhu v rámci Společenství. Dalším důvodem pro regulaci je dosažení podobného stavu mezi soukromými a veřejnými trhy, respektive jde o vytvoření podobných podmínek pro obě tyto oblasti. Důležitým faktorem regulace veřejných zakázek právem EU je i boj proti korupci a s ním související zásada zákazu diskriminace, dle níž nesmí docházet ke zvýhodňování místních dodavatelů oproti zahraničním.¹⁸ V neposlední řadě je jeho cílem vytvoření efektivního, hospodárného a účelného vynakládání veřejných prostředků v rámci EU.

Úpravě oblasti veřejných zakázek se věnuje jak primární právo EU, tak sekundární, přitom k harmonizaci práva evropské unie v oblasti zadávání veřejných zakázek, dochází prostřednictvím směrnic.

2.1 Právní úprava veřejných zakázek dle primárního práva EU

V rámci primárního práva se jedná především o principy obsažené ve Smlouvě o fungování EU (SFEU), na nichž stojí fungování celého Společenství a dále se jedná „o základní zásady vyplývající ze Smlouvy ES, zejména zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a vzájemného uznávání, a to i pro ty vztahy, které nejsou právními akty EU přímo upraveny (například podlimitní zakázky).“¹⁹ Jde o zásady, které se použijí na zadávání veřejných zakázek bez ohledu na hodnotu zakázky. K porušení těchto zásad může tedy dojít, aniž by došlo k porušení směrnic upravujících zadávání veřejných zakázek.²⁰

Mezi principy, které jsou zakotveny v SFEU a vztahují se na problematiku veřejných zakázek, patří princip zákazu diskriminace na národnostním základě. Tento princip zajišťuje možnost podnikatelů z jiných členských států účastnit se řízení o veřejnou zakázku v jiném členském státě a podle rozsudku ESD²¹ je pak účelem směrnice zamezit upřednostňování tuzemských uchazečů při zadávání

¹⁸JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. s. 18.

¹⁹JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 66

²⁰JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 66

²¹Rozsudek ESD Manesmann Anlagenbau Austria, Sb. rozh. ESD 1998, Sv. I., s. 73

veřejných zakázek. Dalšími hlavními principy, kterými se řídí nejen zadávání veřejných zakázek, jsou volný pohyb zboží (čl. 28 SFEU), právo občana jedné členské země podnikat a žít v jiné zemi EU (čl. 45 a 49 SFEU) a také svoboda poskytování služeb dle článku 56 SFEU.²²

2.3 Právní úprava veřejných zakázek dle sekundárního práva EU

Vzhledem k odlišnosti úpravy problematiky veřejných zakázek v jednotlivých členských zemích, je regulace zadávání veřejných zakázek upravena pomocí směrnic²³, které tvoří obsah pramene práva, který následně zavazuje členské státy EU, nikoliv jednotlivce, k jeho provedení. Forma jakou tento obsah transponují do svého právního řádu je ponechána na členských státech EU.²⁴ Tyto zadávací směrnice pro veřejné zadavatele a sektorové směrnice upravují pouze proces zadávání tzv. nadlimitních veřejných zakázek, jejichž finanční limit je stanoven v právních předpisech EU. Pokud tento limit pro velikost veřejné zakázky není dosažen, je na rozhodnutí členského státu Evropské unie, jakým způsobem upraví postup při zadávání těchto podlimitních zakázek.²⁵

2.3.1 Vývoj úpravy veřejných zakázek

Počátek regulace EU právní úpravy veřejných zakázek nastal přijetím směrnice č. 71/305/EHS o koordinaci postupů pro zadávání veřejných zakázek na stavební práce a jejím doplněním směrnicí č. 77/62/EHS o veřejných dodávkách, k jejímuž přijetí došlo v roce 1976. Jelikož obě tyto směrnice upravovaly proces zadávání veřejných zakázek, hovoří se o nich jako o směrnicích zadávacích.²⁶

Počátkem 90. let byly přijaty nové zadávací směrnice, mezi něž patří směrnice č. 92/50/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby, č. 93/36/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na

---

²² JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 66

²³ JURČÍK, R. *Zadávací veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 30.

²⁴ TICHÝ, L. a kol. *Evropské právo*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 249.

²⁵ JURČÍK, R. *Zadávací veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*, 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 32 - 33

²⁶ JURČÍK, R. *Zadávací veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 19.

dodávky, č. 93/37/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce a č. 93/38/EHS o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací. Poslední zmiňovaná směrnice začala nově upravovat problematiku v sektorových oblastech, jednalo se tedy o první tzv. sektorovou směrnici.

K další úpravě problematiky zadávání veřejných zakázek došlo až směrnicemi č. 2004/18/ES a 2004/17/ES, kdy z důvodu přehlednosti byly původní tři oblasti dle původních zadávacích směrnic sjednoceny do směrnice č. 2004/18/ES, čímž došlo ke zjednodušení a zpřehlednění právní úpravy zadávání. Dalším důvodem přijetí nové úpravy je zohlednění nových postupů, kdy se jedná zejména o institut elektronického zadávání. U sektorové směrnice došlo ke změně původního rozsahu, kde došlo k odebrání oboru telekomunikací, na který se původní sektorová směrnice vztahovala. Důvodem zúžení byla vzrůstající tendence liberalizace tohoto sektoru. Komise k tomuto uvádí, že pokud se u některého z upravovaných oborů sektorovou směrnicí ukáže, že u něj probíhá efektivní konkurence, bude z režimu směrnice vyňat.²⁷

Směrnice dále přinesly novou možnost uzavírání rámcových smluv i pro veřejné zadavatele. Také nové směrnice stanovily předpoklady pro soutěžní dialog, upravily ustanovení o technických specifikacích a stanovily hodnoty zakázek ke zjednodušenému zadávání.²⁸

Další úprava veřejných zakázek byla provedena směrnicí č. 2009/81/ES34 – o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti – Směrnice o zadávání v oblasti obrany a bezpečnosti.

---

²⁷ JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 30 - 31

²⁸ MAREK, K. *Porovnání evropských trendů se stavem českého právního vývoje při zadávání veřejných zakázek*. In *Evropský kontext vývoje českého práva po roce 2004: sborník z workshopu konaného na Právnické fakultě MU v Brně dne 26. 9. 2006*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 293-311

2.3.2 Nové směrnice EU upravující zadávání veřejných zakázek

Snahy o modernizování oblasti zadávání veřejných zakázek se projeví vydáním Zelené knihy o modernizaci politiky EU²⁹, dle které měli zadavatelé z členských států EU možnost vyjádřit se k problematice veřejných zakázek a Evropská komise následně vyhodnotila tyto připomínky, v „rozsáhlé zprávě o vyhodnocení efektivnosti dosavadní právní úpravy, a dospěli k závěrům, že existuje velká formální náročnost zadávacích řízení mající za důsledek velké provozní náklady dodavatelů a zadavatelů na zadávání veřejných zakázek a že existuje malé procento veřejných zakázek zadávaných zahraničním dodavatelům a malým a středním podnikům.“³⁰ Výsledkem této rozsáhlé revize bylo přijetí nových směrnic, kterými jsou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES.³¹

Důvody vycházející ze strategie Evropa 2020, kterou zveřejnila Evropská komise v roce 2012, kde stanovuje vizi konkurenceschopného evropského sociálně tržního hospodářství v příštích deseti letech. „A právě zadávání veřejných zakázek, je jedním z tržních nástrojů, které je k dosažení cílů stanovených ve strategii Evropa 2020 třeba využívat.“³²

Jedním z prostředků dosažení konkurenceschopného hospodářství v rámci EU je podpora malých a středních podniků. Důležitost tohoto prostředku je zdůrazněna přímo v úvodním ustanovení směrnice č. 2014/24/EU, kdy odst. 2 uvádí jako primární důvod revize původních směrnic usnadnění účasti v soutěžích o veřejné zakázky především malým a středním podnikatelům. Dalším důvodem modernizace dle tohoto ustanovení, je využívání veřejných zakázek na podporu společných společenských cílů ze strany zadavatelů, kterými má být dle strategie

---

²⁹ Zelená kniha o modernizaci politiky EU v oblasti zadávání veřejných zakázek směrem k efektivnějšímu evropskému trhu veřejných zakázek. [online] Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:CS:PDF>. Změněno 11. 2. 2016, [cit. 11. února 2016].

³⁰ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 47

³¹ Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Nove-evropske-zadavaci-smernice-publikovany-v-Ured>

³² Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/druha-generace-zadavacich-smernic-jaka-bude-78770.html>

2020 zejména zlepšení podnikatelského prostředí, především pro inovativní malé a střední podniky, kde by mělo dojít k usnadnění přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám, a to snížením administrativní zátěže v rámci zadávacího řízení. Dalším společenským cílem pak může být zefektivnění hospodaření s veřejnými financemi a v neposlední řadě posílení boje proti korupci.

Usnadnění participace malých a středních podniků v soutěži o veřejnou zakázku je také obecně stanoveno v úvodním ustanovení směrnice č. 24 odst. 124, tento článek pouze zdůrazňuje jeden z účelů přijetí nových směrnic a apeluje na členské státy, aby na vnitrostátní úrovni přijaly iniciativy směřující k zajištění účasti malých a středních podniků v soutěži o veřejnou zakázku, přičemž nestanovuje, v jaké míře mají být vybírání zadavatelů.

Kromě tohoto obecného vyjádření cíle podpořit malé a střední podniky, je ve směrnici č. 24 tento cíl dále rozebrán v článku 78 odst. úvodního ustanovení. V tomto ustanovení vyzývá zadavatele veřejných zakázek, aby i nad rámec právní úpravy využívali Evropský kodex osvědčených postupů umožňujících přístup malým a středním podnikům k veřejným zakázkám zpracovaný Komisí v roce 2008, přičemž z tohoto kodexu je přímo vyzdvižena možnost rozdělování rozsáhlých zakázek na menší celky tak, aby byla právě usnadněna možnost účasti středních a menších podniků v soutěži o veřejnou zakázku. Rozdělování zakázek je dále rozebráno v článku 5 odst. 8, kdy je uloženo zadavateli sečíst předpokládanou hodnotu částí veřejné zakázky. Odstavec 10 pak stanovuje limity, při jejichž dosažení není potřeba toto pravidlo sčítání uplatnit.

Rozdělení veřejných zakázek ve prospěch malých a středních podniků není myšleno jako rozdělení zakázky pod finanční limity stanovené směrnicí či zákonem, čímž by došlo k zadávání veřejné zakázky v méně přísném režimu, ale jedná se o rozdělení zakázky s cílem, aby se na jejím uskutečnění mohlo podílet více dodavatelů, což sice povede k účinnější hospodářské soutěži mezi dodavateli, ale může být náročné pro zadavatele, zejména náročností koordinace plnění a kontroly těchto různých dodavatelů.³³

---

³³ Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/rozsiri-nove-zadavaci-smernice-malym-a-strednim-podnikum-moznost-ucasti-na-verejnych-zakazkach-97297.html>

Dalším cílem vytyčeným novými směnicemi je elektronizace oblasti veřejných zakázek. Tento cíl je zakotven v čl. 52 úvodního ustanovení směrnice č. 24, která klade důraz na použití elektronických prostředků při komunikaci mezi zadavateli a uchazeči o zakázku, což povede k větší efektivitě a transparentnosti při zadávání veřejných zakázek.

3 Zadávání veřejných zakázek

Proces zadávání veřejných zakázek je upraven v zákoně o veřejných zakázkách, ale právní vztah, který vznikne po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, je upraven také jinými soukromoprávními předpisy, a to zejména občanským zákoníkem.³⁴

Pozitivní vymezení pojmu zadávání veřejné zakázky v české právní úpravě nalezneme v § 17 písm. m) ZVZ, kdy jej zákon vymezuje, jako „*závazný postup zadavatele v zadávacím řízení, jehož účelem je zadání veřejné zakázky, a to až do uzavření smlouvy nebo do zrušení zadávacího řízení; zadáváním se rozumí i postup zadavatele směřující k zadání veřejné zakázky v dynamickém nákupním systému, a řízení, ve kterém veřejný zadavatel zadává veřejnou zakázku na základě rámcové smlouvy*“. Pro zadavatele tedy zadávání představuje právními předpisy formalizovaný postup, kterým se musí řídit. Jak vyplývá z jazykového výkladu daného ustanovení za jeho začátek, můžeme považovat úkon, při němž zadavatel zahájí zadávací řízení, a to oznámením o zahájení nebo výzvou o zahájení zadávacího řízení a za konec potom uzavření smlouvy, kterému předchází hodnocení jednotlivých nabídek a výběr té nejvhodnější na základě kritérií uvedených v § 81 odst. 1 ZVZ.

3.1 Zásady zadávání veřejných zakázek

Pro zadávání veřejných zakázek je důležité dodržení zásad. Původ těchto zásad nalezneme především v předpisech evropského práva, o kterých bylo pojednáno v předchozí kapitole. Českou právní úpravu těchto zásad nalezneme v § 6 ZVZ. Zákon výslovně zmiňuje celkem tři zásady. Jedná se o zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zásadu zákazu diskriminace. Tyto zásady jsou vzájemně propojené a neměly by být vykládány odděleně. Vzhledem ke vztahu k předpisům EU je proto důležité, interpretovat je právě v souladu s právem EU a akcentovat přitom ustálenou judikaturu Evropského soudního dvora. Zvláštní význam § 6 spočívá především rovině interpretační a aplikační, kdy zadavatel musí dodržovat tyto základní zásady v celém průběhu zadávacího

---

³⁴ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. Praha: C. H. Beck, 2014, 999 s.

řízení. 35 Judikaturou SD EU ve věci *Succhi di Frutta* bylo dále dovozeno, že povinnost zadavatele dodržovat zásady trvá po celou dobu existence veřejné zakázky, tedy až do splnění smlouvy na veřejnou zakázku.³⁶

3.1.1 Zásada transparentnosti

Zásada transparentnosti spočívá na jedné straně v dodržení průhlednosti zadávacího procesu s cílem zamezit nekalým praktikám účastníků a tím zabezpečit efektivní hospodářskou soutěž. Na straně druhé umožňuje zadavateli výběr z co nejvíce dodavatelů. Zásada transparentnosti se uplatňuje v celém zadávacím řízení. Jedná se například o řádné oznamování o zahájení zadávacího řízení, požadavku na sepisování protokolů o jednání, požadavku na řádné a včasné zveřejňování všech relevantních dokumentů ve Věstníku veřejných zakázek nebo v Úředním věstníku Evropské unie v případě, že se bude jednat o nadlimitní veřejnou zakázku. Dále spočívá v povinnosti vymezit kritéria, podle kterých budou jednotlivé nabídky hodnoceny a v nutnosti, aby každý úkon v zadávacím řízení byl odůvodněn. Cílem je zajistit „*co největší míru informovanosti uchazečů, zadavatelů, ale i veřejnosti o průběhu veřejných zakázek, o pravomocných rozhodnutích ÚOHS, zásadu odůvodňovat veškeré úkony, které zadavatel činí, aby jeho postup byl předvídatelný a v souladu se zásadou právní jistoty, apod.*“^{37 38}

Porušení zásady transparentnosti spočívá v jakémkoliv jednání veřejného zadavatele, kvůli kterému by se zadávací řízení jevílo nečitelným, nekontrolovatelným nebo hůře kontrolovatelným.³⁹ Přitom dle judikatury Nejvyššího správního soudu⁴⁰ lze jako netransparentní řízení označit řízení, kde existuje pochybnost o transparentnosti.

---

³⁵ PODEŠVA, V. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 29.

³⁶ Rozsudek SD EU ze dne 29. 4. 2004, C-496/99P (*Succhi di Frutta*)

³⁷ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 111 - 112

³⁸ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 111 - 112

³⁹ RAUS, D., NERUDA, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. Praha: Linde, 2007, s. 67

⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 1 Afs 45/2010.

3.1.2 Zásada rovného zacházení

Další základní zásadou postupu zadavatele je zásada rovného zacházení s dodavateli. Evropský soudní dvůr⁴¹ označil tuto zásadu, jako základní princip směrnic v oblasti veřejného zadávání.

Tato zásada spočívá jak v možnosti přístupu k veřejným zakázkám, tak i v možnosti uspět ve výběrovém řízení ve veřejné zakázce, přičemž by mělo být ze strany zadavatele postupováno stejným způsobem vůči účastníkům soutěže o veřejnou zakázku. Tento způsob se projeví tak, že se dvěma podobnými uchazeči by nemělo být zacházeno rozdílně, anebo naopak se dvěma rozdílnými uchazeči by nemělo být zacházeno shodně.⁴²

3.1.3 Zásada zákazu diskriminace

Zásada zákazu diskriminace je úzce spojena se zásadou rovného zacházení. Pokud je jeden dodavatel zvýhodněn oproti ostatním dojde jak k porušení rovného zacházení, tak k diskriminaci znevýhodněného dodavatele. „Tato zásada se uplatňuje zejména v EU, kde se pojímá tak, že nesmí být diskriminováni zahraniční dodavatelé, resp. dodavatelé z jiných členských zemí než té, v které probíhá zadávací řízení.“⁴³ Úprava této zásady je také v ustanovení §6 odst. 2 ZVZ, dle kterého zadavatel nesmí omezovat účast v zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří mají sídlo nebo místo podnikání v členském státě Evropské unie a ostatních státech, které mají s Českou republikou či Evropskou unií uzavřenu mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelů z těchto států k zadávané veřejné zakázce.

Základem této zásady je, že zadavatel nesmí bez a objektivních důvodů upřednostňovat některé dodavatele na úkor jiných, přičemž zákon stanovuje v omezené míře výjimky z této zásady. Dle Nejvyššího správního soudu je porušením zásady zákazu diskriminace, jak diskriminace přímá, tak skrytá. O skrytou se bude jednat, například pokud zadavatel stanoví zjevně nepřiměřená

---

⁴¹ Dle Rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Evropská komise v./ Dánské království („Storebaelt“), [1993] E.C.R. I-3353 ze dne 22. 6. 1993 č. 243/89; Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 3. 6. 1992, č. 360/89; Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 25. 4. 1996, C-87/94

⁴²JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 113 - 114

⁴³JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 115 - 118

technická kvalifikační kritéria, která někteří dodavatelé nebudou moci splnit a znemožní tak jejich účast na soutěži o veřejnou zakázku.⁴⁴ O diskriminaci se může jednat také v případě, kdy zadavatel stanoví podmínku „ *která nemá přímou souvislost s předmětem plnění veřejné zakázky a kterou nemohou všichni dodavatelé ve stanovené lhůtě reálně splnit, čímž se okruh dodavatelů výrazně omezuje.*“⁴⁵

3.1.4 Další zásady zadávání veřejných zakázek

Výčet zásad uvedený v ustanovení §6 Zákona není taxativní, ze smyslu ZVZ či z dalších konkrétních ustanovení, mezi něž patří podpora rozvoje konkurenčního prostředí a zabezpečení maximálního uplatnění soutěživosti mezi potenciálními uchazeči, přijetí nejvhodnější nabídky⁴⁶, zamezení nečestné soutěži, úplatkům a zvýhodňování určitých subjektů, zákaz zvýhodnění prostřednictvím technických požadavků, zásada formálnosti zadávacího řízení, zásada střídání uchazečů.⁴⁷ Směrnice č. 24 nově přímo zmiňuje také zásadu přiměřenosti.

Další zásadou je dodržování tzv. principu 3E. Jak uvádí ve své knize J. Pavel, vzhledem k tomu, že veřejný subjekt nemá k dispozici jednoduchý indikátor správnosti a efektivnosti svého počínání ve formě přehledu zisku, musí nutně nastoupit složitější metoda, kterou je právě metoda tzv. 3E. Touto metodou dochází ke sledování jednotlivých kritérií jako je hospodárnost („economy“). Při níž se posuzuje, zda plnění bylo získáno za nejnižší možnou cenu. Dále účelnost („efficiency“), tedy zda je dané plnění, jež je předmětem veřejné zakázky způsobilé naplnit zadavatelem vytyčené cíle. A konečně pak efektivnost („effectiveness“), která zjišťuje, zda bylo vynaložením daného množství veřejných prostředků, dosaženo nejvyšší kvality a nejvyššího možného rozsahu.⁴⁸

---

⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 1 Afs 20/2008 SbNSS 2/2009 ze dne 5. června 2008.

⁴⁵ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 115

⁴⁶ Dle Čl. 67 odst. 2 směrnice č. 24. by měla být hodnotícím kritériem primárně ekonomická výhodnost nabídky, tedy poměr mezi cenou a dalším kritériem vztahujícím se k předmětu zadávané veřejné zakázky, především kvalitou.

⁴⁷ JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 119 - 121

⁴⁸ PAVEL, J. *Veřejné zakázky a efektivnost*. 1. vydání. Praha: Ekopress, 2013, s. 16-18.

3.2 Vymezení zadávacího řízení

Jak již bylo řečeno, cílem zadávacího procesu je uzavření smlouvy na veřejnou zakázku. Tento akt uzavření smlouvy a proces k němu vedoucí je považován za soukromoprávní. K tomu došel také Krajský soud v Brně, kde v rozsudku ze dne 7. 4. 2009, sp. zn. 62 Ca 28/2008 zadávání popsal jako „významně formalizovanou, ale jinak však stále soukromoprávní kontraktaci, nad níž je uskutečňován dohled v režimu práva veřejného.“ Přezkum úkonů zadavatele v zadávacím řízení Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže tedy sice lze považovat za znak veřejnoprávní povahy, ale přesto se jedná o specifický soukromoprávní proces, na který se subsidiárně uplatní Občanský zákoník jako *lex generalis* vůči ZVZ. K uplatnění dojde zejména v momentě, kdy začne fáze vybírání nabídky mezi zadavatelem a dodavatelem, kdy tuto část ZVZ detailně nereguluje.⁴⁹

V ZVZ je upravena zejména kontrakční fáze zadávacího procesu, kdežto následující fázi plnění smlouvy o veřejné zakázce se zákon věnuje jen ve velmi omezené míře. Kontrakční fáze je tedy sice povahou soukromoprávním procesem, ale odlišným od toho, jak ho upravuje Občanský zákoník. Dle ZVZ je důraz kladen na formální stránku celého procesu spočívající v posouzení a hodnocení nabídek a dodržení výběrových kritérií nejvhodnější nabídky v souladu s požadavky stanovenými zákonem, přičemž považuji za vhodné zmínit, že tato míra formálnosti je odlišná u jednotlivých druhů zadávacích řízení. Cílem formálnosti zadávacího řízení je v souladu se zásadami uvedenými v předchozích podkapitolách především zajištění volné hospodářské soutěže a efektivity při nakládání s veřejnými prostředky.⁵⁰ Při kontrakci zadavatel stanoví podmínky, za nichž je ochoten uzavřít smlouvu o veřejné zakázce, dále stanoví, co musí potencionální dodavatelé splnit, aby se mohli zúčastnit zadávacího řízení. Naopak dodavatelé mající zájem o účast v zadávacím řízení jsou pak povinni tyto podmínky dodržet a předkládají své nabídky, které obsahují návrh na uzavření smlouvy. Znění tohoto návrhu může být měněno pouze v mezích, jaké dovoluje

⁴⁹ DVOŘÁK, D. *Několik úvah o uzavírání smluv na základě zadávacího řízení dle zákona o veřejných zakázkách*. In: *Dny práva – 2012 – Days of Law*. [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 23 s. [cit. 13. 3. 2016]. Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/reforma/DvorakDavid.pdf

⁵⁰ DVOŘÁK, D. *Kontrakční proces veřejných zakázek malého rozsahu*. In: *COFOLA 2012: the Conference Proceedings*, 1. edition. Brno: Masaryk University, 2012. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012, s. 34-40

zákon. Zadavatel pak v souladu se ZVZ a na základě hodnotících kritériích, která jsou předem určena a známa uchazečům, rozhodne o výběru nejvhodnější nabídky. S takto vybraným uchazečem pak v zákonem stanovené lhůtě uzavře novou smlouvu na realizaci veřejné zakázky.⁵¹

Výslednou smlouvu na realizaci veřejné zakázky lze považovat za soukromoprávní akt dle občanského zákoníku, ale s ohledem na specifické zadávací řízení má tato smlouva jisté odlišnosti od standardní soukromoprávní smlouvy, které spočívají v omezené možnosti smlouvu modifikovat nebo jinak s ní jinak nakládat, například vybrat smluvního partnera.⁵²

Z výše uvedeného vyplývá, že v takto formalizovaném procesu dochází při zadávání veřejných zakázek k omezení míry smluvní svobody zadavatele, kdy je omezena autonomie vůle zadavatele, která je v soukromém právu popisována jako svoboda rozhodnout se, zda bude smlouva uzavřena, s kým a za jakých podmínek.⁵³ Tato smluvní svoboda je omezována ZVZ zejména s ohledem na zásady stanovené v § 6 ZVZ, které jsou protikladné vůči zásadě autonomie vůle. Takové omezení lze spatřit například při jednání o konečné podobě smlouvy, kdy je smluvní svoboda zadavatele omezena z důvodu zajištění konkurenčního prostředí, volné hospodářské soutěže nebo v rámci efektivního nakládání s veřejnými prostředky.

3.3 Změna smlouvy na veřejnou zakázku

Cílem této podkapitoly je popsat právní úpravu změn smlouvy na veřejnou zakázku, přičemž se zaměřím na realizační část smlouvy, přestože ke změnám může docházet také před uzavřením této smlouvy. Změna smlouvy na veřejnou zakázku má důsledek buď zadání veřejné zakázky v novém zadávacím řízení, nebo doplnění dodatku k původní smlouvě. V této práci se zaměřím na druhou možnost, jelikož je více v souladu se zásadou efektivního a hospodárného vynakládání veřejných prostředků oproti zadání formou nového zadávacího řízení, které sice nejvíce dodržuje zásadu zákazu diskriminace a je povahou složitější a méně efektivnější.

---

⁵¹ DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 243

⁵² DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 243

⁵³ HULMÁK, op. cit., s. 152.

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, v zadávacím řízení je omezena dispozice se smlouvou o veřejné zakázce zejména s ohledem na zásady zadávacího řízení. Pokud bychom se ale drželi jejich striktního dodržování, vedlo by to k absolutní neměnnosti právního vztahu a k omezení soukromoprávní zásady autonomie vůle, proto nesmíme opomenout to, že běžně nastávají případy, kdy je nutné smlouvu modifikovat. Je tedy třeba navzájem vyvažovat tyto proti sobě stojící principy a určit pravidla pro jejich koexistenci.⁵⁴ Dlouhou dobu nebyla problematika právní úpravy změny smlouvy na veřejnou zakázku věnována dostatečná pozornost. Přelomovým rozhodnutím je ale rozsudek Soudního dvora EU *Presstext*. V tomto rozsudku jsou vymezeny základní meze přípustnosti změn ve smlouvách na veřejnou zakázku, z kterých následně vychází i nové zadávací směrnice, které se již této problematice věnují podrobněji, zároveň došlo na základě zmíněného rozsudku k vložení nového ustanovení věnujícího se úpravě změny výsledné smlouvy na veřejnou zakázku do české právní úpravy, jedná se o § 82 odst. 7 ZVZ, s účinností s od 1. 4. 2012.⁵⁵

3.4 Rozsudek *Presstext*

Soudní dvůr EU v tomto případě shrnul pohled na problematiku přípustnosti změn smlouvy na veřejnou zakázku, kdy na základě předběžných otázek týkajících se oprávněnosti opakované změny smlouvy na veřejnou zakázku, vydal rozhodnutí ze dne 19. června 2008, ve věci C-454/06, pro které se běžně užívá název „*Presstext*“.

Jednalo se o spor, ve kterém položil rakouský Federální úřad pro zadávání veřejných zakázek předběžné otázky ve věci sporu tiskové agentury Austria Presse Agentur, která uzavřela smlouvu s Rakouskou republikou o poskytování služeb na dobu neurčitou. V průběhu trvání právního vztahu došlo několikrát ke změně smlouvy, kdy se změnil subjekt dodavatele, odměna i marže. Co se týče změny v subjektu, jednalo se o převedení plnění části služeb na společnost APA-OTS, kterou ovládala Austria Presse Agentur, u odměny došlo k aktualizování valorizační doložky, určení maximální výše odměny a zahrnutí přepočtu šilinků na euro do smlouvy. K další modifikaci došlo zvýšením marže za poskytování

⁵⁴ DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách*, [online]. Brno: Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2013, s. 112.

⁵⁵ DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách* [online]. Brno: Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2013, s. 109.

informací a zároveň došlo k obnovení části smlouvy týkající se vzdání se práva na výpověď. Přípustnost těchto změn byla napadena společností Presstext Nachrichtenagentur GmbH.⁵⁶

Předběžné otázky, které přezkoumával Soudní dvůr EU, se týkaly toho, zda mohlo k těmto změnám dojít, aniž by muselo dojít k zadání veřejné zakázky prostřednictvím nového zadávacího řízení, nebo zda došlo k chybnému postupu při provedení těchto změn. Ve stanovisku generální advokáta uvádí, že v závazkovém vztahu, který je dlouhodobého charakteru, mohou za jistých okolností nastat případy, kdy bude nutné stávající ustanovení smlouvy změnit, například v důsledku nepředvídatelné změny vnějších okolností.⁵⁷

Soudní dvůr EU v návaznosti na stanovisko generální advokátky J. Kokott⁵⁸ vymežil, že o případ zadání nové veřejné zakázky v souladu se směrnicí 92/50/EHS se jedná, pokud je za dobu existence veřejné zakázky provedena taková změna smlouvy, která zapříčiní to, že zakázka získá podstatně odlišnou povahu, než jakou měla před touto změnou. Jedná se o tzv. podstatné změny, které mají potenciál ovlivnit hospodářskou soutěž, a proto je nutné uskutečnit nové zadávací řízení. Dle tohoto stanoviska generální advokátky se jedná o podstatnou změnu v případě, že je možné, aby došlo k vyloučení dodavatelů, kteří za předchozích podmínek nemohli soutěžit o veřejnou zakázku, nebo pokud by tito dodavatelé měli zájem se za těchto nových smluvních podmínek účastnit zadávacího řízení, nebo by jejich nabídka, která za předchozích podmínek nesplňovala požadavky potřebné pro úspěšné získání veřejné zakázky, a nově by přitom s ohledem na změněné podmínky mohli být tito dodavatelé úspěšní v soutěži o veřejnou zakázku.⁵⁹ V souladu se stanoviskem generální advokátky Evropský soudní dvůr vymežil podstatné změny smlouvy na veřejnou zakázku v bodech 34 až 37 v rozsudku Presstext, kde se snažil o sjednocení interpretace přípustnosti změny smlouvy na veřejnou zakázku. V bodu 34 zmíněného

---

⁵⁶ Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci Presstext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

⁵⁷ Stanovisko generální advokátky Juliane Kokott ze dne 13. března 2008, Věc C-454/06. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

⁵⁸ Stanovisko generální advokátky Juliane Kokott ze dne 13. března 2008, Věc C-454/06. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

⁵⁹ Stanovisko generální advokátky Juliane Kokott ze dne 13. března 2008, Věc C-454/06. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>. Body 43-49

rozsudku soud vyjádřil hlavní východisko institutu podstatné změny, které D. Dvořák označuje jako generální klauzuli.⁶⁰ Dle tohoto ustanovení se jedná o podstatnou změnu, je-li změna podstatně odlišné povahy než původní zakázka a vyjadřuje-li tímto vůli stran znovu sjednat základní podmínky zakázky, pak je tedy nutno ji považovat za novou zakázku. Jako příklad je uváděno v bodu 35 rozšíření uchazečů nebo pokud by změna umožnila účast jiných uchazečů nebo výběr jiné nabídky. V bodu 36 je pak zmíněno rozšíření předmětu plnění veřejné zakázky nebo případ, kdy dojde ke změně způsobem, který nebyl v podmínkách původní zakázky předpokládán a dojde tak k porušení hospodářské rovnováhy smlouvy ve prospěch poskytovatele, jemuž byla zakázka zadána (bod 37 rozsudku).⁶¹

S jednotlivými změnami smluv se Evropský soudní dvůr vypořádal následovně:

K předběžné otázce týkající se změny subjektu (dodavatele) se vyjádřil tak, že pokud se jedná o změny čistě organizačního rázu vnitřní povahy, kdy se dceřiná společnost zapojuje do plnění smlouvy, pak tuto změnu nelze považovat za podstatnou.⁶² V tomto případě byla tato dceřiná společnost součástí mateřské společnosti, která ji zároveň ovládala. Soudní dvůr uvedl, že pokud by došlo ke skutečné změně smluvní strany, například převodem obchodních podílů třetím osobám, tak by se jednalo o změnu základních podmínek zakázky, což by mohlo vést k novému zadání veřejné zakázky.⁶³ Soudní dvůr řešil také otázku případné změny členů u poskytovatele služeb během existence veřejné zakázky. Tomuto problému se věnoval v bodech 50 až 54, kde konstatoval, že by se jednalo o podstatnou, tedy nepřipustnou změnu v případě, že by účelem této změny bylo obcházení právních předpisů EU a uvedl, že v daném případě k tomuto obcházení nedošlo.

K dalšímu bodu předběžné otázky, a to k obnovení vzdání se práva výpovědi, kde Soudní dvůr přezkoumával především to, zda tento dodatek může zkreslit hospodářskou soutěž. Došel k závěru, že pokud by existovaly oprávněné domněnky, že některá smluvní strana zamýšlela vypovědět smlouvu, kdy by poté,

---

⁶⁰ DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 143

⁶¹ Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci Pressetext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

⁶² Bod 44-45, 54.

⁶³ Bod 47 -48

na základě této výpovědi, došlo k rozšíření uchazečů, což by následně mohlo vést k narušení hospodářské soutěže, pak by se jednalo o podstatnou, tudíž nepřípustnou změnu smlouvy. Kdežto v tomto případě se jednalo o znovuzavedení článku smlouvy o vzdání se práva na výpověď do smlouvy o veřejné zakázce a nedochází tedy k narušení hospodářské soutěže a není proto tedy nutné zadat veřejnou zakázku v novém zadávacím řízení dle směrnice 92/50EHS.⁶⁴

Ke změně rabatu, který se změnil ze sazby z 15 % na 25 %, se Soudní dvůr EU vyjádřil tak, že o podstatnou změnu smlouvy by se jednalo, pokud by toto zvýšení bylo schopno zvýhodnit dodavatele oproti jiným soutěžitelům, a narušit tak hospodářskou soutěž. V tomto případě tedy dle názoru Soudního dvora EU nedochází k tomuto narušení a nedochází tak k újmě jiných dodavatelů, a tudíž se nejedná o podstatnou změnu.⁶⁵

Dalšími napadnutými změnami smluv byli měnová konverze, zvýšení odměn a valorizační index, kdy Soudní dvůr EU označil, že se nejedná o podstatné změny smluv, jelikož jsou tyto změny technického charakteru a pouze odrážejí vývoj státu a nedochází tak k narušení hospodářské soutěže, ke které by došlo, pokud by se těmito změnami materiálně zvýšila výše odměn. V tomto případě Soud v souladu se stanoviskem generální advokátky⁶⁶ konstatoval, že co se týče přeměny šilinku na euro, tak se jedná o přizpůsobení vnějším okolnostem a o podstatnou změnu by se jednalo pouze za předpokladu, že by došlo k zaokrouhlení, které by zapříčinilo změnu reálné hodnoty cen oproti původním podmínkám, k tomu ale v tomto případě nedošlo, jelikož zaokrouhlení bylo v souladu s tehdejšími právními předpisy.⁶⁷

Z rozhodnutí Soudního dvora EU v návaznosti na výše zmíněné odpovědi na předběžné otázky vyplývá, že je vždy nutné posoudit, zda se jedná o podstatnou změnu smlouvy na veřejnou zakázku ať už v obsahu, nebo změnou subjektu původní smlouvy. Rozsudek má interpretační funkci toho a pomáhá určit, kdy se jedná o podstatnou změnu, či zda je tato změna přípustná a díky tomu je na něj odkazováno, jak evropskými směrnicemi, tak se promítá i v české rozhodovací praxi ať již v soudních rozhodnutích, či rozhodnutích Úřadu pro

---

⁶⁴ Bod 73 - 80.

⁶⁵ Bod 83, 85– 89.

⁶⁶ Srov. bod 98 Stanoviska generální advokátky, kde se vyjadřuje k dané problematice takto: „čistě technické úpravy smlouvy, které nemají rozhodující vliv na smluvní plnění mezi zadavatelem a jeho smluvním partnerem, již vůbec nepředstavují obsahovou změnu smlouvy.“

⁶⁷ Bod 55 – 70.

ochranu hospodářské soutěže. Presetext nám ale neposkytuje obecná pravidla, která by se mohla používat na každý případ, proto je potřeba, aby v každém jednotlivém případě orgán, který smlouvu přezkoumává, posoudil změnu smlouvy ad hoc s ohledem na podmínky na trhu v okamžiku, kdy došlo ke změně smlouvy.⁶⁸ V rozsudku jsou sice zmíněny pouze veřejné zakázky na služby, ale východiska, ke kterým Soud došel, jsou použitelná i u změn smlouvy veřejných zakázek na dodávky a stavební práce. Vyplývá to z navazující judikatury Soudního dvora EU a rozhodnutí národních orgánů⁶⁹ posuzujících problematiku změny smlouvy.

3.5 Změna smlouvy na veřejnou zakázku dle české právní úpravy

Závěry Soudního dvora EU v rozsudku Presetext a dalších rozhodnutích měli vliv na současnou právní úpravu změny smlouvy na veřejnou zakázku dle ZVZ.⁷⁰ Dne 1. 4. 2012 vstoupila v účinnost novela ZVZ, která mimo jiné vložila do § 82 nově odstavce 7 a 8, kdy odst. 7 přímo upravuje přípustnost změny již uzavřené smlouvy, kde v návaznosti na rozhodnutí Presetext stanovuje zákaz podstatné změny obsahu smlouvy na veřejnou zakázku.

3.5.1 Změna smlouvy před jejím uzavřením

Ustanovení § 82 odst. 2 ZVZ stanovuje, že „*smlouvu uzavře zadavatel v souladu s návrhem smlouvy obsaženým v nabídce vybraného uchazeče*“. K uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem dochází v případě, kdy ve stanovené lhůtě nejsou podány námitky. Smlouva se uzavírá v zákonné lhůtě 15 dnů po marném uplynutí lhůty k podání námitek. Tato smlouva na veřejnou zakázku musí být v souladu s návrhem smlouvy nebo pozměněným návrhem dle § 32 ZVZ v případě jednacího řízení s uveřejněním, kdy tento návrh musí být v souladu s výsledky jednání o nabídce a splňovat požadavky tohoto ustanovení. Drobná

---

⁶⁸ Bod 91.

⁶⁹ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. 2. 2015, č.j. R158/2014/VZ-5593/2015/322/KHo, bod 46

⁷⁰ Bod 96 důvodové zprávy k zákonu 55/2012 Sb.

odchýlení od návrhu smlouvy jsou možná, ale nesmí dojít k změnám nepřipustným dle § 82 odst. 7 ZVZ, tj. takovým, které lze označit za podstatné.⁷¹

Ke změně smlouvy před jejím uzavřením se vyjadřuje ÚOHS ve svém rozhodnutí ze dne 7. 2. 2011, č. j. ÚOHS-S100/2010/VZ-486/2011/540/PVé, ve kterém udává, že o podstatnou změnu zadávacích podmínek se jedná v případě, kdy dojde k zúžení nebo rozšíření předmětu plnění během zadávacího řízení a jedná se tak o určení nového předmětu plnění, tedy dojde k nepřipustné změně zadávacích podmínek. V tomto rozhodnutí ÚOHS vymezil přípustnost změny smlouvy ještě před účinností novely č. 55/2012 Sb. Zajímavost tohoto rozhodnutí spočívá v tom, že ÚOHS v podstatě aplikoval výše uvedené ustanovení § 82 odst. 2 i na fázi dodatečných změn smlouvy již uzavřené, a tím vymezil i otázku jejich přípustnosti ještě před účinností novely zákona č. 55/2012 Sb. Mezi další případy, kdy se ÚOHS věnoval problematice změny smlouvy je například rozhodnutí ze dne 13. listopadu 2012, sp. zn. R130/2012, kde uvedl, že zadavatel v době do uzavření smlouvy není oprávněn činit ani podstatné ani nepodstatné změny, ale pouze změny technického rázu. V dalším rozhodnutí ze dne 15. července 2013 sp. zn. S619/2012 se ÚOHS stanovil, že před uzavřením smlouvy mohou být nejasnosti v návrhu smlouvy odstraněny použitím dodatečného vysvětlení v souladu s § 76 odst. 3 ZVZ, kdy lze provést nepodstatnou změnu smlouvy oproti jejímu návrhu v nabídce vybraného uchazeče

3.5.2 Změna již uzavřené smlouvy

Ke změně již uzavřené smlouvy je nutné, aby se jednalo o změnu v souladu jak se základními zásadami dle § 6 ZVZ, dále, aby tato změna nezapříčinila přísnější zadávací režim, a také musí zadavatel dodržet zadávací postup dle § 82 odst. 2 a 7 ZVZ. Je běžné, že při dlouhodobějších vztazích vzniklých na základě smlouvy o veřejné zakázce, je nutné tuto původní smlouvu změnit, ale s ohledem na meze zákona je nutné, aby nedošlo ke změně mající podstatný vliv na předcházející zadávací řízení.⁷²

Pro posouzení toho, kdy se jedná o podstatnou změnu, je důležité zohlednit například důvod změny, povahu smlouvy, nebo již zmíněnou délku

⁷¹ KRČ, R. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*. 1. vydání. Praha: Linde, 2013, s. 775.

⁷² JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách*. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 537.

trvání smluvního vztahu, či dobu, která uplynula od skončení zadávacího řízení. Jelikož se dá předpokládat, že v případě uzavření smlouvy na dobu neurčitou nebo je-li předmět jejího plnění složitý, bude ke změnám smlouvy docházet častěji a bude tedy potřeba přistupovat k hodnocení těchto změn shovívavěji, než by tomu bylo v případě, kdy by byl předmět jednodušší a trvání smlouvy krátkodobější. Zároveň lze změnu smlouvy posuzovat s ohledem na to, zda je pro zadavatele účelnější nové zadávací řízení nebo je výhodnější provést změnu dodatkem smlouvy.⁷³

Ještě před účinností novely zakotvující generální klauzuli týkající se podstatné změny smlouvy se k možnosti změny uzavřené smlouvy vyjádřil ÚHOS ve svém rozhodnutí ze dne 16. 8. 2007, č. j. R087/2007/02-14942/2007/310-Hr, takto: „*Strany smlouvy na realizaci veřejné zakázky spolu mohou uzavřít dodatek, kterým se mění ustanovení původní smlouvy, avšak zdůrazňuje, že veškeré tyto změny musí být v souladu se zadáním a vybranou nabídkou*“⁷⁴ a dále konstatoval, že „*Dodatky vnímá v souladu s obecnou právní teorií jako dodatečnou dohodu smluvních stran, kterou se mění původní smluvní vztah a ten je nutno nadále interpretovat pouze ve znění předmětného dodatku. Pokud je tedy dodatkem změněn obsah původně uzavřené smlouvy, je nutno na ni od okamžiku podpisu dodatku nahlížet ohledně jejího působení do budoucna tak, jakoby od počátku byla uzavřena ve znění modifikovaném dodatkem.*“⁷⁵ Ke znění dodatků se vyjádřil ÚHOS již v rozhodnutí ze dne 22. 11. 2006, č. j. S294/2006-20038/2006/540-Der, kde se vyjádřil k nesouladu smlouvy se zadávacími podmínkami takto „*za situace, kdy zadavatel přidělil veřejnou zakázku uchazeči, jehož nabídka nesplnila zadávací podmínky, nelze toto pochybení napravit úpravami smlouvy uzavírané na realizaci veřejné zakázky, neboť jakékoliv změny smluv po provedení zadávacího řízení jsou obecně nepřipustné.*“

Považuji také za vhodné zmínit, že v ZVZ není upravena možnost změny smlouvy, kdy by již v zadávacích podmínkách byla tato možnost změny připuštěna a předpokládána. Z judikatury ale vyplývá, že pokud by byla řádně vymezena, nemělo by pak v souvislosti s touto předpokládanou změnou dojít ke

---

⁷³ DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 243 s.

⁷⁴ Bod 51 rozhodnutí ÚHOS č. j. R087/2007/02-14942/2007310-Hr

⁷⁵ Bod 49 rozhodnutí ÚHOS č. j. R087/2007/02-14942/2007310-Hr

zvýhodnění některého z uchazečů a tím by pak v souladu se zásadami zadávacího řízení nemělo dojít k nepřipustné změně smlouvy.⁷⁶

Jak již bylo uvedeno v předchozí části, novela č. 55/2012 Sb v návaznosti na judikaturu Soudního dvora EU a výše zmíněných rozhodnutích začlenila nově ustanovení, které sice umožňuje odchýlení od původně sjednaných práv a povinností za účelem zajištění spravedlivé hospodářské soutěže mezi jednotlivými uchazeči o veřejnou zakázku, ale pouze za podmínky, že nesmí dojít k podstatné změně.⁷⁷ Podle tohoto ustanovení „*zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, kterou uzavřel s vybraným uchazečem.*“⁷⁸ Přičemž za podstatnou změnu je považována taková změna, která by:

- a) „*rozšířila předmět veřejné zakázky,*
- b) *za použití v původním zadávacím řízení umožnila účast jiných dodavatelů,*
- c) *za použití v původním zadávacím řízení mohla ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky,*
- d) *měnila ekonomickou rovnováhu smlouvy ve prospěch vybraného uchazeče.*“⁷⁹

Předem bych chtěl upozornit na odpovědnost zadavatele, když je na počátku tohoto ustanovení zmíněno, že zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu smlouvy, z čehož vyplývá, že to je on, kdo je odpovědný za to, aby byla změna smlouvy v souladu se zákonem a v případě nedodržení by mohl spáchat správní delikt dle § 120 ZVZ a zároveň, pokud by byla změna smlouvy nepřipustná, došlo by pak k uložení zákazu plnění smlouvy dle § 118 odst. 6 ZVZ, takže by byla ve výsledku tato smlouva neplatná.

---

⁷⁶DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 243

⁷⁷KRČ, R. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*. 1. vydání. Praha: Linde, 2013, s. 776.

⁷⁸ § 82 odst. 7 ZVZ.

⁷⁹ Tamtéž

3.5.2.1 Rozšíření předmětu veřejné zakázky

Rozšíření předmětu plnění je dle § 82 odst. 7 písm. a) ZVZ stanoveno jako nepřipustná změna mající za následek povinnost zadavatele vypsát nové zadávací řízení. V ZVZ je přímo uvedeno, že rozšířením veřejné zakázky na základě změny smlouvy není dotčeno ustanovení § 23 odst. 5 písm. b) a odst. 7 ZVZ, které se týká jednacího řízení bez uveřejnění. Všechny změny v předmětu původní veřejné zakázky, kterým se věnuje toto ustanovení, následně umožňují především jeho rozšíření, a jsou to jediné změny v předmětu plnění, které zákon zmiňuje.⁸⁰

Ustanovení § 23 ZVZ odst. 5 upravuje pouze veřejné zakázky na dodávky, které jsou důvodem pro využití jednacího řízení bez uveřejnění, kdy na základě dříve uzavřené smlouvy má zadavatel v úmyslu poplat dodatečné dodávky od téhož dodavatele, jež slouží jako rozšíření stávajícího rozsahu dodávky nebo původní dodávku nahrazují. Ustanovení § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ upravuje specifickou možnost, kdy zadavatel může zadat veřejnou zakázku na dodatečné stavební práce (tzv. vícepráce) nebo služby, pokud se jedná o „*dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, které nebyly obsaženy v původních zadávacích podmínkách, jejich potřeba vznikla v důsledku okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat, a tyto dodatečné služby jsou nezbytné pro provedení původních stavebních prací nebo pro poskytnutí původních služeb*“⁸¹ za splnění předpokladů zmíněných tímto ustanovením, kdy rozsah dodatečných stavebních prací nebo dodatečných služeb nesmí překročit 30 % ceny původní veřejné zakázky.

Ještě, než došlo k včlenění tohoto ustanovení upravující změnu předmětu, byla tato problematika řešena také v rozhodnutí ÚHOS ze dne 8. 1. 2004, č. j. VZ/S186/03-153/69/04-Bar, kde konstatuje, že o změnu smlouvy se jedná i v případě, *kdy dojde k rozšíření předmětu plnění veřejné zakázky. Změny, resp. rozšíření původního předmětu plnění veřejné zakázky, jsou tedy novými veřejnými zakázkami. Tato nová veřejná zakázka musí být opět zadána některým ze způsobů zadání upravených zákonem o zadávání veřejných zakázek.*“ Následně došlo také na interpretaci Soudním dvorem EU, kde v rozhodnutí Pessetext byla za podstatnou označena taková změna, která značnou měrou rozšiřovala veřejnou

⁸⁰ DVOŘÁK, *Změny smluv ve veřejných zakázkách*, op. cit., s. 9-10.

⁸¹ § 23 odst. 7 písm. a) ZVZ

zakázku na služby, které původně nebyly předpokládány v zadávacích podmínkách.⁸²

Zákon tedy nepřipouští jinou změnu, než která je dovolena dle § 82 odst. 7 písm. a). Dle mého názoru je tento doslovný výklad předmětného ustanovení příliš striktní. V tomto názoru mě také utvrzuje již zmíněné rozhodnutí Pressetext, které rozlišuje míru, jakou musí dojít k rozšíření předmětu veřejné zakázky, aby došlo k její nepřipustnosti.⁸³ Takto by bylo vhodné upravit i českou národní úpravu, jelikož, kdyby se při jakémkoliv rozšíření, byť zanedbatelným, mělo postupovat striktně dle dikce zákona, hrozilo by porušení zásady efektivity vynakládání veřejných prostředků.

3.5.2.2 Umožnění účasti jiných dodavatelů v původním zadávacím řízení

Nepřipustnost změny, která by v původním zadávacím řízení umožnila účast jiných dodavatelů je upravena v § 82 odst. 7 písm. b) ZVZ. To může nastat, například pokud dojde k zúžení předmětu veřejné zakázky, čímž může dojít k rozšíření počtu potencionálních dodavatelů, nežli by tomu bylo za původních zadávacích podmínek.⁸⁴

To ostatně vyplývá i z rozhodnutí ÚOHS,⁸⁵ ve kterém se jeho předseda v souvislosti se změnou technického řešení předmětu plnění vyjádřil tak, že v daném případě nelze vyloučit, že by předmět plnění po jeho změně nemohl být jiným uchazečem nabídnut za nižší cenu a celkově za výhodnějších podmínek, resp. pokud by zadavatel zadal novou veřejnou zakázku odlišného technického řešení, mohl by dle názoru předsedy ÚOHS obdržet více nabídek či pouze jednu, avšak stále výhodnější, než tu, na základě které uzavřel smlouvu.

---

⁸² Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci Pressetext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>. Bod 36

⁸³ Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci Pressetext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>. Bod 36

⁸⁴ KRČ, R. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*. 1. vydání. Praha: Linde, 2013, s. 777.

⁸⁵ Rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 6. 12. 2007, č. j. R167/2007/02-22908/2007/310-KK.

Soudní dvůr EU v rozsudku ve věci Pressetext k tomuto uvedl, že změnu veřejné zakázky lze považovat za podstatnou, „pokud by zavedla podmínky, které by umožnily, pokud by se vyskytovaly v původním postupu při zadávání veřejné zakázky, připuštění jiných uchazečů než těch, kteří byli původně připuštěni, nebo pokud by umožnily přijmout jinou nabídku než tu, která byla původně přijata.“⁸⁶

K obdobným závěrům dospěl Úřadu i v pozdějším rozhodnutí ze dne 17. 12. 2008, č. j. S287/2008/VZ-21603/2008/510/MO, kde konstatuje, že za podstatné změny je potřeba považovat všechny změny, které by mohly mít vliv na okruh potencionálních dodavatelů, proces hodnocení a možnosti uchazečů splnit nové podmínky.⁸⁷

3.5.2.3 Možnost ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky

O další nepřipustnou změnou smlouvy, jež je upravena ustanovením § 82 odst. 7 písm. c) ZVZ, se jedná v případě, kdy dojde k takové změně smlouvy, která by měla vliv na způsob hodnocení nabídek v zadávacím řízení a která může ovlivnit pořadí dodavatelů v původním zadávacím řízení, kteří kvůli této změně zadávacích podmínek nebyli vybráni. Jedná se například o uzavření dodatků, které ovlivňují hodnotící kritéria. Jako příklad lze uvést dodatek na zvýšení ceny nebo snížení záruční doby, pokud se jedná o hodnotící kritéria. Může se jednat také o nepřímé ovlivnění hodnotících kritérií, kdy se přísné požadavky dle zadávacích podmínek mohou odrazit například v nabídkových cenách uchazeče. V těchto případech nepřímého ovlivnění je nutné prokázat příčinnou souvislost mezi změnou zadávacích podmínek a hodnotícím kritériem.⁸⁸

I toto ustanovení je v souladu s rozsudkem Pressetext, kde Soudní dvůr EU konstatoval, že o podstatné změny se jedná „pokud by umožnily přijmout jinou nabídku než tu, která byla původně přijata.“⁸⁹ Dle D. Dvořáka lze spatřovat nejasnosti v interpretaci, kdy není zcela zřejmé, co je zamýšleno nabídkou původně přijatou, jestli se jedná o její zahrnutí do posouzení a hodnocení nebo její přijetí ve smyslu výběru nejvhodnější nabídky, kdy toto východisko lze podpořit i stanoviskem Generální advokátky v rozhodnutí Pressetext, kde je v odst. 49

⁸⁶ Odst. 35 rozsudku Pressetext.

⁸⁷ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 17. 12. 2008, č. j. S287/2008/VZ-21603/2008/510/MO.

⁸⁸ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 147 -149

⁸⁹ Odst. 35 rozsudku Pressetext.

stanoveno,⁹⁰ že podstatnou změnou je i změna smluvních podmínek, která by mohla způsobit, že „*nabídka svého času neúspěšného uchazeče by mohla být vzhledem k novým podmínkám smlouvy úspěšná.*“⁹¹

3.5.2.4 Změna ekonomické rovnováhy smlouvy ve prospěch vybraného uchazeče

I tento poslední případ je upraven v rozsudku Pressetext, kde bylo stanoveno, že o nepřipustnou změnu se jedná: „*jestliže mění způsobem, který nebyl v podmínkách původní zakázky předpokládán, hospodářskou rovnováhu smlouvy ve prospěch poskytovatele, jemuž byla zakázka zadána.*“⁹²

V ZVZ je v návaznosti na výše zmíněné rozhodnutí vymezen pod písm. d) v ustanovení § 82 odst. 7, kdy se jedná o změnu ekonomické rovnováhy ve prospěch vybraného uchazeče. Aby došlo ke změně této rovnováhy, musíme vyjít z předpokladu, že se jedná o soukromoprávní vztah mezi zadavatelem a uchazečem, kde se oba subjekty nachází na rovnovážné pozici a v případě vychýlení z této pozice, pak může dojít k narušení hospodářské soutěže ve prospěch vybraného uchazeče.⁹³ Ekonomická výhodnost ve prospěch dodavatele nemusí spočívat pouze v cenovém zvýhodnění, ale může nastat v případě nastavení delší lhůty pro plnění, či změnu způsobu realizace plnění, například technicky méně náročného plnění.⁹⁴

3.6 Změna v subjektu

V této části práce se budu zabývat změnou subjektu smlouvy na veřejnou zakázku s ohledem na jejich přípustnost dle ZVZ.

Klauzule v ZVZ upravující změnu na veřejnou zakázku stanovuje že „*zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy.*“⁹⁵ Z čehož vyplývá, že jsou zde upraveny pouze obsahové změny

---

⁹⁰DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014 s. 156.

⁹¹ Bod 49 stanoviska GA Juliane Kokott.

⁹² Bod 37 rozsudku Pressetext.

⁹³ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 152

⁹⁴ Bod 15 rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. 2. 2015, č. j. R158/2014/VZ-5593/2015/322/KHo.

⁹⁵ § 82 odst. 7 ZVZ

smlouvy, nikoliv změna subjektů, která není nikde jinde tímto zákonem upravena. V souladu s judikaturou soudního dvora, zejména s rozsudkem Pressetext, je nutno na změnu v subjektech hledět z hlediska, zda dojde k podstatné změně a bude se jednat o nepřipustnou změnu v subjektech, či nikoliv.

Změna v subjektech znamená změnu smluvních stran, tedy buď změnu zadavatele či dodavatele, popřípadě subdodavatele, vyskytuje-li se v tomto vztahu.

3.6.1 Změna zadavatele

Jako změnu podstatnou označil změnu zadavatele ÚHOS ve svém rozhodnutí ze dne 5. 9. 2011 sp. zn. S275/2011, kde navázal na rozhodnutí Pressetext, který upravoval změnu dodavatele. Úřad ale v tomto rozhodnutí učinil stejné závěry pro případ, že se jedná o změnu zadavatele, a označil ji za podstatnou s výjimkou vnitřní reorganizace zadavatele.⁹⁶ V daném případě, ale došlo také ke změně předmětu plnění. Je zde tedy otázkou, zda by úřad označil jako nepřipustnou pouze změnu subjektu, pokud by zde neexistovala změna v předmětu smlouvy.

K tomuto se D. Dvořák vyjadřuje tak, že pokud nedojde ke změně původního dodavatele a dojde k trvání plnění smlouvy za splnění zadávacích podmínek, není pak nutné zadávat zakázku prostřednictvím nového řízení, jelikož nejspíše nedojde k podstatné změně smlouvy.⁹⁷

Je otázkou, zda je správná tato aplikace závěrů upravujících změnu dodavatele stanovených v rozsudku Pressetext na změnu v osobě zadavatele. Dle mého názoru je tento postup nesprávný, jelikož, jak uvádí D. Dvořák, při změně zadavatele zpravidla nedochází k porušení hospodářské soutěže, jelikož zadavatel je ten, kdo soutěž o veřejnou zakázku zahajuje⁹⁸

Změnu v subjektu zadavatele lze tedy považovat za změnu dovolenou, pokud nedojde k obcházení zákona nebo porušení základních zásad, či pokud se nebude jednat o změnu dle ustanovení § 82 odst. 7 ZVZ. Jedním z případů změny naplňující některý z těchto znaků může být například změna mezi jednotlivými druhy zadavatelů, a to veřejným, dotovaným a sektorovým. Jelikož se na zadávání

⁹⁶ Bod 118 Rozhodnutí ÚOHS ze dne 5. 9. 2011, č. j. ÚOHS-S275/2011/VZ-13132/2011/510/Hod.

⁹⁷ DVOŘÁK, Změny smluv ve veřejných zakázkách, op. cit., s. 4.

⁹⁸ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 207

veřejných zakázek jednotlivých druhů zadavatelů vztahují rozdílná pravidla, kdy se jedná například o rozdílné finanční limity a s nimi spojené povinnosti v zadávacím řízení.⁹⁹ K nedovolené změně může také dojít v případě, kdy jednotliví zadavatelé pochází z různých států, kdy případná změna v subjektu zadavatele může způsobit porušení konkurenční podmínky mezi soutěžiteli a ohrozit tím hospodářskou soutěž.¹⁰⁰

3.6.2 Změna dodavatele

Ke změně dodavatele dojde, pokud plnění z veřejné zakázky poskytne odlišný dodavatel, než který byl vybrán v původním zadávacím řízení. Z hlediska základních zásad zadávacího řízení se jedná o nejzávažnější změnu, která ohrožuje samotný smysl zadávacího řízení, kdy touto změnou může dojít k narušení hospodářské soutěže, jelikož vhodnost takto změněného dodavatele nebyla porovnávána s původními uchazeči. Jako podstatná změna je hodnocena také ve stanovisku generální advokátky ve věci *Pressetext*, kde je uvedeno následující: „Při změně poskytovatele služeb během platnosti veřejné zakázky lze a priori předpokládat podstatnou změnu smlouvy, neboť provedením veřejné zakázky je zčásti nebo zcela pověřen podnik, který nemusel soutěžit s jinými uchazeči a jehož výběr ani nespočíval na porovnání s případnými jinými uchazeči. Takový postup v sobě skrývá nebezpečí obcházení právních předpisů týkajících se veřejných zakázek a může zkreslit hospodářskou soutěž na příslušném trhu, jakož i zvýhodnit nového poskytovatele služeb vůči jiným možným poskytovatelům.“¹⁰¹

Jsou ale změny v subjektu dodavatele, které je vhodné připustit, jelikož k nim dochází ze závažných objektivních důvodů nebo ze zákona, či v důsledku jiné právní skutečnosti, například se může jednat o prodej podniku, jeho přeměnu, nebo změnu právní formy dodavatele, kdy by došlo k nepřiměřenému zásahu do svobody účastníků zadávacího řízení.¹⁰²

---

⁹⁹ Dvořák, *Změny smluv*, str. 4-5

¹⁰⁰ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 5. 9. 2011, č. j. ÚOHS-S275/2011/VZ-13132/2011/510/Hod.

¹⁰¹ Bod 54 stanoviska GA ve věci *Pressetex*

¹⁰² DVOŘÁK, *Změny smluv ve veřejných zakázkách*, op. cit., s. 5-7.

3.6.3 Změna subdodavatele

Subdodavatel je v § 17 písm. I) ZVZ definován jako osoba pomáhající dodavateli plnit část veřejné zakázky, nebo která mu poskytuje věci nebo práva a jedná se o osobu, která je plně odpovědná zadavateli za plnění, které mu poskytne.¹⁰³

Při změně subdodavatele nedochází ke změně smluvního partnera, jelikož smluvní strana dodavatele i zadavatele zůstává beze změny, nelze tuto změnu označit ani jako změnu předmětu, nebo obsahu smlouvy na veřejnou zakázku.¹⁰⁴ Jedná se tedy o specifickou změnu, která není v zákoně nijak upravena a je tedy dovolená, pokud neodporuje základním zásadám, nebo nenaplnuje znaky dle § 82 odst. 7 ZVZ.

O nepřijatelnou změnu by se jednalo například, pokud by nastala změna subdodavatele, který se podílí na prokazování kvalifikace dodavatele, kdy právě díky této kvalifikaci subdodavatele dodavatel splnil podmínky zadávacího řízení, které by jinak nesplnil a nemohl by pak uspět v soutěži o veřejnou zakázku. Pokud by v tomto případě byl subdodavatel změněn, mohlo by se jednat o podstatnou změnu dle § 82 odst. 7 písm. c) ZVZ, jelikož by došlo k vyloučení dodavatele ze zadávacího řízení a veřejná zakázka by musela být zadána jinému uchazeči.¹⁰⁵ V souladu s tímto se také vyjádřil Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 13. dubna 2010 ve věci WALL AG, kde jako podstatnou změnu subdodavatele lze považovat v případě „*kdy využití služeb určitého subdodavatele spíše nežli subdodavatele jiného, s ohledem na charakteristiky vlastní dotčenému plnění, bylo rozhodujícím aspektem pro uzavření smlouvy.*“¹⁰⁶

---

¹⁰³ Dle § 1935 Občanského zákoníku

¹⁰⁴ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 234.

¹⁰⁵ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 225-235.

¹⁰⁶ Bod 39 Rozsudku Soudního dvora (Velkého senátu) ze dne 13. dubna 2010. Wall AG proti La ville de Francfort-sur-le-Main a Frankfurter Entsorgungs- und Service (FES) GmbH.. Věc C-91/08. In: *Sbírka rozhodnutí*. 2011

3.7 Důsledek nepřípustné změny

Pokud dojde k nezákonné změně smlouvy na veřejnou zakázku, tak může toto jednání zadavatele být kvalifikováno jako správní delikt za nedodržení postupu zadávacího řízení dle ustanovení § 120 odst. 1 písm. a) ZVZ, které připouští sankci za toto nedodržení ve výši 10% ceny veřejné zakázky, nebo ve výši 20 mil. Kč, v případě, že nelze určit cenu veřejné zakázky.

Vedle tohoto veřejnoprávního důsledku může nepřípustná změna vést také k soukromoprávní sankci. O tu se jedná v případě uložení zákazu plnění ze smlouvy nebo v případě jejího zneplatnění. O absolutní neplatnosti se zmiňuje ZVZ v ustanovení § 118 odst. 6 ZVZ, kde dojde k prohlášení neplatnosti ze zákona v případě, že Úřad uloží zákaz jejího plnění.¹⁰⁷

Pravomoc ÚHOS rozhodovat případy týkající se již uzavřené smlouvy je upravena v § 112 ZVZ, dle kterého tento úřad vykonává dohled nad postupem zadavatele při zadávání veřejných zakázek.

Problematické se může jevit možnost správního uvážení tohoto orgánu, kdy při rozhodování o zákazu plnění posuzuje, zda existují důvody zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly pokračování závazku plynoucího ze smlouvy o veřejné zakázce, kdy pokud je shledá, nemusí uložit zákaz plnění z takové smlouvy a ta zůstává v platnosti. V tomto případě se jedná o střet zásady na hospodárnost a efektivnost zadávacího řízení v kontrastu se zákonností zadávacího procesu, přičemž zákon nijak dále nespecifikuje tyto důvody zvláštního zřetele, pouze uvádí negativní výčet, za kterých toto uvážení využít nemůže. Zákon takto uvádí například ekonomické náklady zadavatele, které vznikly v důsledku prodlení při plnění veřejné zakázky nebo náklady, které způsobilo zahájení nového zadávacího řízení.

Problematické neplatnosti smluv v zadávacím řízení se věnují v rámci přezkumu také civilní soudy, které jsou příslušní k rozhodování sporů týkající se neplatnosti smluv vzniklých na základě zadávacího řízení.

---

¹⁰⁷ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 181 – 18

3.8 Úprava změny dle práva EU

V následující kapitole se budu věnovat úpravě změny smlouvy na veřejnou zakázku stanovenou ve směrnicích Evropské unie, zejména se zaměřím na problematiku nových zadávacích směrnic, které jsou klíčové pro nový zákon o veřejných zakázkách z důvodu povinnosti transponovat tyto směrnice do tuzemské právní úpravy.

3.8.1 Předchozí zadávací směrnice

Samotná problematika plnění smlouvy a změny uzavřené smlouvy na veřejnou zakázku není v zadávacích směrnicích č. 2004/18/ES, 2004/17/ES a 2009/81/ES dostatečně obsažena, jediným případem, který je zde zmíněn, je možnost změny při rozšíření předmětu plnění veřejné zakázky v následujících případech dle směrnice 2004/18/ES: čl. 31 odst. 2 písm. b) – možnost pořídit dodatečné dodávky od původního dodavatele jako náhradu či rozšíření původní dodávky za účelem zachování technické kompatibility nebo předejití technickým obtížím; dále, dle čl. 31 odst. 4 písm. a) směrnice, lze zadat dodatečné stavební práce či služby, které byly nepředvídatelné a jsou nezbytné k dokončení původní zakázky v rozsahu do 50 % hodnoty původní zakázky; nebo dle čl. 31 odst. 4) písm. b) směrnice se jedná o opční právo, kde provedení nových stavebních prací či služeb, které spočívají v opakování plnění, které bylo předmětem původní veřejné zakázky; všechny tyto zmíněné možnosti změny se týkají jednacního řízení bez uveřejnění. Posledním je dle čl. 61 zadání dodatečných prací koncesionáři koncese na stavební práce v případě nepředvídatelných prací, které jsou technicky neoddelitelné nebo nezbytné k dokončení v rozsahu do 50 % původní hodnoty koncese. Ve směrnicích 2004/17/ES a 2009/81/ES je tato problematika upravena obdobně.¹⁰⁸

Jelikož fáze plnění smlouvy a s ní související změna smluv nejsou v těchto směrnicích dostatečně upraveny, je tedy rozhodující úprava Soudního dvora EU. Z důvodu zachování právní jistoty byly přijaty nové zadávací směrnice, jež se věnují této problematice podrobněji.

---

¹⁰⁸ DVOŘÁK., D. *Smluvní vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 107

3.8.2 Nové zadávací směrnice

Na počátku roku 2014 byla schválena a uveřejněna nová směrnice pro zadávání veřejných Směrnice 2014/24/EU (dále směrnice č.24), která nahradila původní směrnici týkající se veřejných zadavatelů. Problematika změn uzavřených smluv na plnění veřejných zakázek je upravena v čl. 72 a následující této směrnice, kde již v preambuli je vyzdvižena potřeba vyjasnit podmínky, za nichž bude muset zadavatel provést zadání v novém řízení.

Úprava změny smlouvy dle této směrnice vznikla na základě závěrů učiněných v rozhodnutí Pressetext. Nově tato směrnice nerozlišuje pouze podstatné a nepodstatné změny smlouvy na veřejnou zakázku. Stanovuje ještě další hodnotící kritéria přípustnosti této změny, kdy jsou některé změny přípustné a jiné nikoliv. Oproti předcházející směrnici došlo k přesunu případů zmíněných v předchozí kapitole (opce, nové služby, stavební práce a dodatečné dodávky, služeb či stavebních prací), které se týkají jednacního řízení bez uveřejnění, do části ustanovení věnující se změně smluv.

V čl. 72 odst. 1 písm. b) a c) této směrnice došlo ke změně horního limitu dovolujícího provedení nových služeb, prací či víceprací, a to z dřívějších 30 % (u opce) a 20 % (u víceprací) nově na 50 % původní ceny veřejné zakázky, přičemž *„je-li provedeno několik po sobě následujících změn, použije se toto omezení pro hodnotu každé změny“*¹⁰⁹ a zároveň je vyžadováno dle písm. e) v těchto případech mají zadavatelé uveřejnění v Úředním věstníku EU oznámení o změně smlouvy.

O podstatnou změnu smlouvy se dle směrnice č. 24 jedná v případě, kdy v souladu s ustanovením čl. 72 odst. 1 písm. e), které uvádí, že možnost změny smlouvy na veřejnou zakázku je přípustná, jestliže tyto změny nejsou podstatné dle čl. 72 odst. 4, který označuje za podstatnou změnu smlouvy takovou změnu, která činí smlouvu na veřejnou zakázku podstatně odlišnou od smlouvy dříve uzavřené za splnění jedné z následujících podmínek:

a) změna zavádí podmínky, které, pokud by byly součástí původního zadávacího řízení, by umožnily přístup jiných zájemců než těch, kteří byli původně

---

¹⁰⁹ Směrnice č. 24. čl. 72 odst. 1 písm. b) a c)

vybrání, nebo přijetí jiné nabídky, než byla původně přijata, nebo by k účasti na zadávacím řízení přilákaly další účastníky ;

b) změna má za následek změnu ekonomické rovnováhy smlouvy nebo rámcové dohody ve prospěch dodavatele, a to způsobem, který v původní smlouvě na veřejnou zakázku nebo rámcové dohodě není upraven; c) změna vede k významnému rozšíření rozsahu veřejné zakázky nebo rámcové dohody;

d) pokud nový dodavatel nahrazuje dodavatele, kterému veřejný zadavatel původně veřejnou zakázku zadal, v jiných případech, než které jsou stanoveny v odst. 1 písm. d)¹¹⁰

V porovnání se stávající tuzemskou úpravou je i zde zřejmý vliv rozhodnutí Pressetext, ze kterého obě úpravy podstatné změny smlouvy na veřejnou zakázku vycházejí, proto jsou obě úpravy velmi podobné. Odlišnost oproti tuzemskému ZVZ lze spatřovat například v úpravě změny dodavatele, která v české úpravě chybí, kde směrnice č. 24 přímo zmiňuje nepřipustnost změny dodavatele, s výjimkou, kdy je tato změna jasně a přesně zmíněna v původních zadávacích podmínkách.¹¹¹ Další nepatrnou odlišností je také pojetí podstatné změny smlouvy, kde se v unijní úpravě jedná dle čl. 72 odst. 4 písm. c) o významné rozšíření předmětu zakázky, kdežto v tuzemské úpravě tato intenzita chybí.

Směrnice přímo připouští změnu dodavatele v důsledku „univerzálního či singulárního právního nástupnictví, kdy do postavení původního dodavatele v důsledku restrukturalizace, včetně převzetí, fúzí, akvizic, nebo úpadku vstupuje jiný hospodářský subjekt, který splňuje původně stanovená kvalifikační kritéria pro výběr, pokud to nepřináší další podstatné změny smlouvy na veřejnou zakázku a jeho cílem není obejít uplatňování této směrnice“¹¹²

Nově je upravena vedle podstatných a nepodstatných změn také kategorie přípustné změny bez nutnosti zahájení nového zadávacího řízení. O takovou změnu se jedná v případě změny de minimis, které jsou Směrnici č. 24 upraveny jako *„změny smlouvy na veřejnou zakázku vedoucí k méně významné změně hodnoty veřejné zakázky až do určité výše by měly být vždy možné, aniž by bylo třeba zahájit nové zadávací řízení. Za tímto účelem a pro zajištění právní jistoty*

---

110 Směrnice č. 24. čl. 72 odst. 1 písm. b) a c)

111 Směrnice č. 24 čl. 72 odst. 1 písm. d).

112 Směrnice č. 24 Čl. 72 odst. 1 písm. d) ii)

by tato směrnice měla stanovit finanční limity *de minimis*, pod jejichž úrovní není nutné zahajovat nové zadávací řízení.“¹¹³ Jedná se o případ kdy je možnost změnit smlouvu na veřejnou zakázku bez nutnosti zahájit nové zadávací řízení a bez zkoumání důvodů k tomu vedoucích. Jediné omezení je dáno finančním limitem, který činí 10% hodnoty původní veřejné zakázky na služby a dodávky a 15% pokud se jedná o dodávku na stavební práce, současně musí dojít ke splnění podmínky, dle které tato změna nesmí změnit celkovou povahu veřejné zakázky, kdy se tyto změny sčítají v případě, že dojde k opakované změně.¹¹⁴

Další přípustná změna je definována pro případy, kdy se jedná o *dodatečné dodávky určeny buď k částečnému nahrazení nebo k rozšíření stávajících služeb, dodávek nebo zařízení, jestliže by změna dodavatele nutila veřejného zadavatele k pořízení materiálu, stavebních prací či služeb, které mají odlišné technické vlastnosti, což by mělo za následek neslučitelnost nebo nepřiměřené technické obtíže při provozu a údržbě.*¹¹⁵ Podmínky pro využití této změny jsou stanoveny v čl. 72 odst. 1 písm. b) Směrnice č. 24, které za současného naplnění následujících podmínek umožňuje změnu smlouvy na veřejnou zakázku bez nutnosti nového zadávacího řízení. Musí se jednat o potřebu tohoto dodatečného plnění původního dodavatele, které je nezbytné a není zahrnuto ve smlouvě na veřejnou zakázku, současně tato změna dodavatele není možná z ekonomických či technických důvodů, mezi které patří například požadavky na zaměnitelnost nebo interoperabilitu ve stávajícím řízení, služby nebo instalace pořízené v rámci původní veřejné zakázky a zároveň tato změna dodavatele způsobila zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů.¹¹⁶ Jedná se tedy o změnu dodavatele, která by jinak nebyla přípustná, ale zde za splnění stanovených podmínek je umožněna zejména s ohledem na účelnost a hospodárnost řízení, spočívající ve zvýšení nákladů zadavatele dle poslední podmínky.

O další přípustnou změnou, kdy je umožněno změnit smlouvu na veřejnou zakázku bez nutnosti zahájení nového zadávacího řízení, se jedná v případě, kdy potřeba změny smlouvy je vyvolána okolnostmi, které veřejný zadavatel nemohl s náležitou péčí předvídat.¹¹⁷

---

¹¹³ Směrnice č. 24 bod 107 preambule

¹¹⁴ Směrnice č. 24 čl. 72 odst. 2

¹¹⁵ Směrnice č. 24 bod 108 preambule

¹¹⁶ Směrnice č. 24 čl. 72 odst. 1 písm. b)

¹¹⁷ Směrnice č. 24 čl. 72 odst. 1 písm. c)

Další změnou, kterou přinesla Směrnice č. 24 je možnost hodnocení organizace, kvalifikace a zkušenosti pracovníků, kteří jsou pověřeni realizací veřejné zakázky, pokud by kvalita těchto pracovníků mohla mít významný dopad na plnění předmětné veřejné zakázky dle čl. 67 odst. 2 písm. b) směrnice. V těchto případech by i změna subdodavatele, který se primárně nepodílí na prokazování kvalifikace dle § 51 odst. 4 ZVZ mohla naplňovat znaky podstatné změny, právě v důsledku zohlednění jeho zkušenosti a kvalifikace při hodnocení nabídky.¹¹⁸

---

¹¹⁸ DVORÁK, *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách*, op. cit., s. 233.

4 Zákon o zadávání veřejných zakázek

V této části se zaměřím na problematiku změny smlouvy na veřejnou zakázku z pohledu nového zákona o zadávání veřejných zakázek. Z členství České republiky plyne povinnost akceptovat a následně transponovat unijní předpisy. V návaznosti na přijetí nových zadávacích směrnic vyvstala nutnost transponovat je do českého právního řádu, kdy závazným termínem je 18.4.2016. V tomto termínu musí být tuzemská právní úprava veřejných zakázek v souladu s těmito novými směrnici, což se bohužel nepovede, přestože byl vládní návrh tohoto nového zákona o zadávání veřejných zakázek (dále NZVZ) schválen vládou 9.3.2016 a jelikož účinnost dle § 279 odst. 1 nastává prvním dnem třetího kalendářního měsíce po dni jeho vyhlášení, tak se může stát účinným nejdříve v červenci 2016, pokud by byl v dubnu 2016 schválen senátem a podepsán prezidentem.

NZVZ upravuje podobně jako stávající zákon změnu smlouvy v ustanovení § 222, kde v souladu s rozhodnutím rozsudku Priesetext stanovuje nepřipustnost podstatné změny smlouvy a okolnosti obdobného rázu jako upraveny v ZVZ v ustanovení § 82 odst. 7.

První změnou oproti ZVZ je stanovení hranice pro posouzení podstatné změn, která je dle § 222 odst. 4 NZVZ stanovena na 10%, resp. 15 % pro stavební práce, původní hodnoty smlouvy na veřejnou zakázku. Zároveň pak při této změně nesmí dojít ke změně celkové povahy veřejné zakázky. Je tedy zřejmé, že v tomto ustanovení došlo k doslovnému transponování nové směrnice.

Transpozice směrnice se promítla také do úpravy změny dodavatele, kde je v § 222 odst. 9 NZVZ upraveno, že v případě nahrazení dodavatele jiným dodavatelem, se bude jednat o podstatnou změnu smlouvy. NZVZ také definuje, kdy se nebude jednat o podstatnou změnu při změně v subjektu dodavatele. Jsou to případy, (a) kdy uplatnění vyhrazených změn závazku sjednaných ve smlouvě na veřejnou zakázku na základě výhrady učiněné v zadávací dokumentaci, nebo (b) pokud změna v osobě dodavatele je důsledkem právního nástupnictví v souvislosti s přeměnou dodavatele, jeho smrtí nebo převodem jeho závodu, popřípadě části závodu, a nový dodavatel splňuje kritéria kvalifikace stanovená v zadávací dokumentaci původního zadávacího řízení.

Došlo také k přesunu dodatečných stavebních práce, služeb nebo dodávek, tzv. víceprací z části věnující se jednacímú řízení bez uveřejnění do části věnující

se změnám smluv, kde v ustanovení § 222 odst. 5 NZVZ platí, že: „Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku se nepovažují dodatečné stavební práce, služby nebo dodávky od dodavatele původní veřejné zakázky, které nebyly zahrnuty v původním závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku a jejichž potřebu nemohl zadavatel jednající s náležitou péčí předvídat, pokud jsou nezbytné a změna v osobě dodavatele:

a) není možná z ekonomických anebo technických důvodů spočívajících zejména v požadavcích na slučitelnost nebo interoperabilitu se stávajícím zařízením, službami nebo instalacemi pořízenými zadavatelem v původním zadávacím řízení,

b) by způsobila zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů a

c) cenový nárůst nepřekročí 30 % původní hodnoty závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet cenových nárůstů všech těchto změn.“¹¹⁹

Problematika víceprací je dále upravena i v následujícím odstavci, který určuje, že:

„Za podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku se nepovažuje změna,

a) není možná z ekonomických anebo technických důvodů spočívajících zejména v požadavcích na slučitelnost nebo interoperabilitu se stávajícím zařízením, službami nebo instalacemi pořízenými zadavatelem v původním zadávacím řízení,

b) by způsobila zadavateli značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů a

c) cenový nárůst nepřekročí 30 % původní hodnoty závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet cenových nárůstů všech těchto změn.“

¹²⁰

NZVZ nijak nevymezuje vzájemný vztah obou ustanovení vztahujících se na problematiku víceprací. Z toho tedy lze dovodit, že jsou tyto změny smluv na sobě nezávislé a tudíž lze i po splnění finančního limitu využít možnosti zadat vícepráce rovněž podle odstavce 5 až do výše 30 % původní hodnoty závazku a současně vícepráce zadané podle odstavce 6 též až do výše 30 % původní hodnoty závazku.¹²¹

¹¹⁹ § 222 odst. 5 NZVZ, stav dne 20.3.2016

¹²⁰ § 222 odst. 6 NZVZ, stav dne 20.3.2016

¹²¹ Článek E-pravo.cz, online, <http://www.epravo.cz/top/clanky/zmena-smlouvy-pohledem-pripravovaneho-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek-100239.html>

Nepodstatné změny smlouvy jsou upraveny v § 100 NZVZ, které dovoluje zadavateli vyhradit si právo změny smlouvy na veřejnou zakázku v případě, že zadavatel jasně vymezí podmínky této změny a za předpokladu, že nedojde ke změně celkové povahy veřejné zakázky.

Připravovaná změna se jeví spíše jako přínosná zejména pro zadavatele, kdy dochází ke zjednodušení zadávacího postupu v případě, že se jedná o nepodstatnou změnu smlouvy, kterou si může zadavatel přímo vyhradit v zadávacích podmínkách. Zjednodušení lze spatřovat také ve výše zmíněné možnosti zadání víceprací.

Závěr

Účelem této práce bylo v první řadě vypořádat se s otázkou případu přípustnosti změny již uzavřené smlouvy na veřejnou zakázku, kdy by smluvní strany chtěly doplnit tuto smlouvu například dodatkem tak, aby nedošlo k podstatné změně smlouvy a nebyly tak ohroženy základní zásady zadávání veřejných zakázek.

Jak vyplývá z této práce, tak je změně smlouvy na veřejnou zakázku v právní úpravě věnována poměrně malá pozornost, přestože se jedná o možnost mající poměrně důležitý vliv v procesu zadávání veřejných zakázek a její špatná aplikace může vést k veřejnoprávní sankci nebo vyústit v prohlášení takové smlouvy za neplatnou.

Tato nedostatečná úprava může mít za následek nejistotu při jakékoliv změně smlouvy, kdy se zadavatelé obávají nesprávného postupu a hrozící sankce. Za poslední dobu ale došlo k velkému posunu v úpravě této problematiky, kdy v nových zadávacích směrnicích jsou již reflektovány závěry z rozhodovací praxe, zejména na klíčový rozsudek *Pressetext*, na jehož základě bylo do zákona o veřejných zakázkách vloženo nové ustanovení upravující zákaz podstatné změny obsahu smluv na veřejnou zakázku.

Při posouzení přípustné změny dochází ke kolizi zásady autonomie vůle a základním zásadám, na nichž stojí zadávání veřejných zakázek, zejména zásady zákazu diskriminace a rovného postavení účastníků zadávacího řízení, zároveň ale musí zadavatel jednat účelně a hospodárně při nakládání s veřejnými prostředky. Střet těchto zásad může vést k těžkosti posouzení přípustnosti těchto změn, proto považuji za nutné upravit tuto problematiku mnohem podrobněji, aby zadavatel již z dikce zákona mohl jasně určit, kdy se jedná o změnu přípustnou.

Za nedostatečnou považuji zejména úpravu smlouvy na veřejnou zakázku v době do jejího uzavření, kdy v ZVZ není tato možnost změny vůbec upravena. Dosavadní zákonná úprava se nevěnuje ani změně subjektu smlouvy na veřejnou zakázku, kdežto NZVZ již tuto možnost přímo zmiňuje.

Úpravu změn dle NZVZ vcelku za zdařilou, jelikož vede k zohlednění závěrů plynoucích z nové zadávací směrnice a dochází tím k zaplnění mezer a nejednoznačností, které vyvstávaly ze současné právní úpravy. V NZVZ tak došlo k zpřesnění podstatné změny a doplnění přípustných změn o další možnosti, čímž

se se stala tato úprava flexibilnější z pohledu zadavatele a zároveň mu usnadňuje posouzení přípustnosti změny smlouvy na veřejnou zakázku.

Resumé

The purpose of writing this thesis is due to the broad theme analysis of the most important changes in the contract.

This thesis consists of four main chapters. The first chapter deals with the definition of basic concepts in the field of public procurement. The second chapter deals with procurement legislation at EU level. The main part third chapter is devoted to the issue, and besides the procedure for awarding the contract for public procurement, I dealt with the possibility to change the procurement contract.

In this context, I refer to the Court of Justice of the European Union, particularly in the key judgment *Pressetext*. On the basis of this decision was to the Public Procurement Act introduced a new provision concerning the prohibition of substantial changes in the content of public procurement contracts, whose individual facts here explore in greater detail in connection with the planned law on public procurement.

The last part is devoted to the assessment of changes under the new draft law on amendments to the conclusion of public contracts .

Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace

DOLEŽALOVÁ, H., DOLEŽAL, M. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2011.

DVOŘÁK, D. *Kontrakční proces veřejných zakázek malého rozsahu*. In COFOLA 2012: the Conference Proceedings, 1. edition. Brno: Masaryk University, 2012. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012.

DVOŘÁK, D. *Několik úvah o uzavírání smluv na základě zadávacího řízení dle zákona o veřejných zakázkách*. In: *Dny práva – 2012 – Days of Law*. [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2012. [cit. 13. 3. 2016]. Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/reforma/DvorakDavid.pdf

DVOŘÁK, D. *Smluvní závazkové vztahy ve veřejných zakázkách a jejich změny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014.

HULMÁK, M. a kol. *Občanský zákoník. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014.

JURČÍK, R. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014.

JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. Praha: C. H. Beck, 2007.

JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007.

JURČÍK, R. *Zadávání veřejných zakázek a udělování koncesí v ČR a v EU*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2007.

JURČÍK, R. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck., 2015.

KRČ, R. *Zákon o veřejných zakázkách s komentářem a judikaturou*. 1. vydání. Praha: Linde, 2013.

MAREK, K. *Porovnání evropských trendů se stavem českého právního vývoje při zadávání veřejných zakázek*. In *Evropský kontext vývoje českého práva po roce 2004: sborník z workshopu konaného na Právnické fakultě MU v Brně dne 26. 9. 2006*). 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006.

PAVEL, J. *Veřejné zakázky a efektivnost*. 1. vydání. Praha: Ekopress, 2013.

PAVEL, J. *Zakázky malého rozsahu v ČR – problémy současného stavu a možná řešení*, 2009.

PODEŠVA, V. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011.

RAUS, D., NERUDA, R. *Zákon o veřejných zakázkách. Komentář*. Praha: Linde, 2007.

TICHÝ, L. a kol. *Evropské právo*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010.

Judikatura

Rozhodnutí předsedy ÚOHS ze dne 6. 12. 2007, č. j. R167/2007/02-22908/2007/310-KK.

Rozhodnutí ÚHOS č. j. R087/2007/02-14942/2007310-Hr

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 17. 12. 2008, č. j. S287/2008/VZ-21603/2008/510/MO.

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. 2. 2015, č. j. R158/2014/VZ-5593/2015/322/KHo.

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. 2. 2015, č.j. R158/2014/VZ-5593/2015/322/KHo

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 5. 9. 2011, č. j. ÚOHS-S275/2011/VZ-13132/2011/510/Hod.

Rozhodnutí ÚOHS ze dne 5. 9. 2011, č. j. ÚOHS-S275/2011/VZ-13132/2011/510/Hod

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 1 Afs 20/2008 SbNSS 2/2009 ze dne 5. června 2008.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 1 Afs 45/2010

Judikatura SDEU

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci Evropská komise v./ Dánské království („Storebaelt“), [1993] E.C.R. I-3353 ze dne 22. 6. 1993 č. 243/89

Rozsudek Presstext.

Rozsudek Evropského soudního dvora (Velkého senátu) ze dne 13. dubna 2010. Wall AG proti La ville de Francfort-sur-le-Main a Frankfurter Entsorgungs- und Service (FES) GmbH.. Věc C-91/08. In: *Sbírka rozhodnutí*. 2011

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 3. 6. 1992, č. 360/89

Rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 25. 4. 1996, C-87/94

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 15. 1. 1998 č. C-44/96 (Mannesman Anlagenbau Austria)

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 3. 10. 2000 č. C-380/98 (The Queen v. H. M. Treasury)

Stanovisko generální advokátky Juliane Kokott ze dne 13. března 2008, Věc C-454/06. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 29. 4. 2004, C-496/99P (Succhi di Frutta)

Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci Presstext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In: EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12. 3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

Rozsudek Soudního dvora EU, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci
Pressetext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In:
EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 15.
3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

Rozsudek Evropského soudního dvora, č.j. C-454/06, ze dne 19. 6. 2008, ve věci
Pressetext Nachrichtenagentur GmbH v. Republik Österreich (Bund) a další. In:
EUR-lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 12.
3. 2016]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/>.

Právní předpisy

Vládní návrh nového zákona o veřejných zakázkách

Zákon č. 137/ 2006 Sb., o veřejných zakázkách

Zákon č. 89/ 2012 Sb., občanský zákoník

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU